

En elva med nollåttor

FÖRSTUDIE

27 juni 2013

Innehållsförteckning

1. BAKGRUND	3
1.1 UPPDRAGET	4
2. LANDSLAGSSPELARE FRÅN STOCKHOLM 1992-2012	6
2.1 A-LANDSLAG	6
2.2 EM SLUTSPEL, JÄMFÖRELSE STOCKHOLM – SKÅNE	8
2.3 U-21 LANDSLAG	8
2.4 U-21 LANDSLAG DISTRIKT	9
2.5 JÄMFÖRELSE U-21 OCH A-LANDSLAG	9
2.6 POJKLANDSLAG P-15 – P-19	10
2.7 IAKTTAGELSER OCH KOMMENTARER	11
3. BESKRIVNING AV STOCKHOLMSFOTBOLLEN	11
3.1 FÖRENINGARNA	11
3.2 ANLÄGGNINGAR	13
3.3 SKOLA OCH FOTBOLL	15
3.4 FRÅN BARN- OCH UNGDOMSFOTBOLL TILL ELITFOTBOLL	16
3.4.1 MÖTE MED DE 15 STÖRSTA POJKFÖRENINGARNA	16
3.4.2 UTVECKLINGSGRUPPENS REFLEKTIONER	17
3.4.3 NIVÅINDELNING – EN STÄNDIGT PÅGÅENDE DEBATT	18
3.4.4 8-14 ÅR	19
3.4.5 15-19 ÅR	23
3.4.6 ETABLERING TILL ELITSPELARE	28
3.4.7 SISTA STEGET TILL A- LANDSLAGET	30
3.5 STOCKHOLMS FOTBOLLFÖRBUND	31
3.5.1 TRÄNARUTBILDNING	31
3.5.2 SPELARUTBILDNING – TEMATRÄNING	32
3.5.3 DISTRIKTSSLAGSVERKSAMHET	32
3.6 CERTIFIERINGSMODELL	33
3.6.1 RESULTAT FRÅN SEF FÖRENINGARNA	34
3.6.2 CERTIFIERING AV STFF:S AKADEMIFÖRENINGAR	35
3.7 IAKTTAGELSER OCH KOMMENTARER	35
4. FÖRSLAG TILL FORTSATT ARBETE	38

1. Bakgrund

Under en längre tid har förbundet och dess föreningar insett att Sveriges A-herrlandslag har få eller inga spelare alls från Stockholmsdistriktet. Rent historiskt har problemet, eller fenomenet, funnits sedan 1960-talet eller kanske redan efter andra världskriget. Vid årsmötet 2012 väcktes frågan om vad förbundet gör för att analysera problemet och komma med strategier för framtiden. Med tanke på att Stockholm är det största fotbollsdistriktet i landet och att regionen växer motsvarande ett Göteborg under den närmaste tioårsperioden så behöver frågan grundligt analyseras.

Den 18 juni inbjöds de 15 största ungdomsföreningarna på pojksidan till ett möte med representanter från styrelsen för information och diskussion om tankarna kring utvecklingsarbetet. De deltagande föreningarna var mycket positiva till initiativet. De uttryckte önskemål om att få följa arbetet och att få vara delaktiga. En första analys gjordes på mötet om styrkor och svagheter kring att fostra unga fotbollstalanger inom Stockholmsfotbollen.

Tidigare analysarbete från Stockholms fotbollförbund som tangerar problematiken är Talangutvecklingsprojektet 2005 och översynen av S:t Eriks- Cupen 2010 samt Glädje med fotboll hela livet 2011.

Talangutvecklingsprojektet

Projektet pekade på flera problem med spelarutvecklingen i distriktet. En viktig iakttagelse var att selekteringen till stadslagsverksamheten skedde vid sämsta tänkbara tid, nämligen vid 13-års ålder. Vid tretton år är skillnaden i fysisk mognad mellan individerna större än vid någon annan tidpunkt i deras liv. Några av åtgärderna som beslutades och genomfördes var att införa zon-/tematräningar för att utbilda både tränare och spelare samt att förändra distriktlagsverksamheten så att fler spelare kunde delta. Det innebär att ingen uttagning numera sker vid 13 - års ålder utan istället sker en bred grundläggande fotbollsutbildning som stegras från 13-15 år. Grundtanken är att låta talangerna utvecklas i sin takt i den egna föreningen. Stadslagsverksamheten avser utbildning för flickor och pojkar 14-16/17 år.

Översynen av S:t Eriks-Cupen

Arbetet med översynen av S:t Eriks-Cupen resulterade i en rad åtgärder efter det att förslagen varit uppe till beslut på representantskapsmöten och årsmöten. Bland annat infördes ett föreningscertifikat där föreningarna förbinder sig att följa innehållet i certifikatet. Här kan nämnas start-/spelgarantin, att föreningens verksamhet ska bygga på Fotbollens Spela, Lek och Lär samt att inte värva spelare före 14 års ålder. Vidare beslöts det att alla tabeller upp t.o.m. 12 års ålder ska tas bort samt att införa 9-mannafotboll för 13 åringar. Det senare införs först 2013 eftersom en hel del förberedelser krävdes. Översynen pekade allmänt på ojämna matcher bl.a. med behov att införa fler nivåer på 7- manna. En s. k supersvår serie för pojkar från 12- års ålder föreslogs men fick inget gehör. Resonemang fanns också att bättre stimulera den elitförberedande verksamheten med att ha en renodlad högsta serie för pojkar 13 år som består av 12 lag med ett tydligt kvalificeringssystem för deltagande lag/förening. Detta lades inte fram av styrelsen för behandling, men har aktualiserats 2013 från de "fyra elitföreningarna" i Stockholm. Det skulle på lång sikt kunna bidra till att utveckla fler landslagsmän från Stockholm och då även till A- landslaget, menade arbetsgruppen som lade fram sitt resultat av översynen av Sankt Eriks Cupen 2010.

1.1 Uppdraget

Syfte

Syftet med detta uppdrag är att genomföra en analys avseende hinder och möjligheter till att utbilda morgondagens A-herrlandslagsspelare inom Stockholms fotbollsdistrikt.

Tidsplan

- Styrelsen får i juni 2013 en skriftlig rapport som innehåller resultat av förstudie, fördjupade analyser av ett antal hypoteser och förslag till strategier/vägval för framtiden. Förstudien beräknas färdig i mars 2013.
- Rapporter ges löpande till styrelsen samt vid repskapsmöten och årsmöte.
- 2014 års strategidokument innehåller mål och aktiviteter avseende talangutveckling för att fostra fler landslagsspelare från Stockholmsdistriktet.
- Resultatet av analysen/studien presenteras vid årsskiftet 2013/2014 i en rapport och ett seminarium/konvent.

Aktiviteter

För att kunna göra en grundläggande analys med framtagande av strategier föreslås följande aktiviteter.

Förstudie

Förstudien ska belysa vilka faktorer som avgör om unga fotbollsspelare lyckas gå hela vägen till A-landslaget. Insamling av adekvata forskningsresultat, studier och styrande dokument, statistik och nyckeltal samt intervjuer och samtal med olika experter inom området ska ingå i denna del. Underlaget ska ge en struktur för att se mönster och samband. De särskilda villkor som gäller i Stockholmsområdet skall belysas, utifrån både möjligheter och hinder. Resultatet ska presenteras skriftligt i en rapport, vilken också ska avslutas med ett antal hypoteser som utkristalliserats. För att kunna analysera vad som är unikt för olika åldrar har vi valt att dela in det i fyra delar: barn och ungdom 8-14 år, elitförberedande 15-19 år, etablering till elitspelare 19-22 år och sista steget till A-landslaget.

Fördjupad analys (mars- juni)

Den andra delen handlar om att fördjupa studien med att pröva hypoteserna eller antaganden för att se om de håller. Här genomförs också en grundlig omvärldsanalys som t.ex. innebär jämförelser med andra idrotter, länder, storstadskommuner men också barn- och ungdomars livsstilar och levnadsvillkor m.m. Med tanke på att fotbollen ska möta framtiden krävs ett långsiktigt perspektiv ur samhälls- och socioekonomiska aspekter.

Slutrapport (hösten 2013)

Analysen sammanställs i en skriftlig slutrapport som innehåller resultat av förstudie, fördjupade analyser av ett antal hypoteser och förslag till strategier/vägval för framtiden.

Övrigt att beakta i arbetet

Fakta ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet

När antaganden görs så ska det finnas grund i forskning eller beprövad erfarenhet. I det senare fallet innebär det alltså att motverka fotbollens nuvarande ofta hierarkiska förhållningssätt. Ledarerfarenhet av 5-7 manna fotboll ska betraktas som likvärdig beprövad erfarenhet som en allsvensk tränares erfarenhet.

Kompetens inom SvFF och SEF skall utnyttjas

SvFF:s nyligen framtagna spelarutbildningsplan samt SEF:s arbete med elitförberedande verksamhet skall beaktas så att vi inte riskerar dubbelarbete.

Öppenhet, tålamod och prestigelöshet

Det innebär att vi måste ha tålamod med att inte kräva ett för snabbt resultat på en relativt komplex fråga. Det är viktigt att lyssna och vara intresserade av olika synsätt, förklaringsmodeller och metoder under utvecklingsarbetets gång.

Förbundet och föreningarnas betydelse för talangutveckling

Det är viktigt att tydliggöra förbundets roll i förhållande till föreningarna, men också behovet av att tillåta föreningarna att ha olika roller och inriktningar.

Organisation för utvecklingsarbetet

En liten utvecklingsgrupp har bildats med representanter från både stora ungdomsföreningar och sådana som har mer specifik erfarenhet av elitförberedande verksamhet. Arbetet leds av Johan Werner, ledamot i styrelsen. Representanternas roll är att bidra med sin kompetens och specifika erfarenhet. Urban Helsing på kansliet är gruppens sekreterare. Han samordnar arbetet och är sekreterare i gruppen. Gruppen förstärks ibland med expertkompetens. Styrelsen har beslutat om vilka som ska ingå i utvecklingsgruppen:

Gruppens representation

Johan Werner, ordförande, ledamot i StFF:s styrelse

Ola Danhard, IF Brommapojkarna

Jan Mian, Boo FF (2012)

Andreas Karlsson, Täby IS(2013)

Mats Jansson, Djurgårdens IF Fotboll

Stefan Lundin, Svensk Elitfotboll (SEF)

Adjungerande: Birger Jacobsson StFF och Thomas Lyth SEF har deltagit vid enstaka tillfällen.

Kansliet genomför det praktiska utredningsarbetet som ansvarig tjänsteman i samråd med kanslichefen leder internt. I samråd med ordföranden i utvecklingsgruppen avgörs vilka utvecklingsinsatser som sker i form av intervjuer, faktainsamling, hearings m.m.

2. Landslagsspelare från Stockholm 1992-2012

2.1 A-landslag

Stockholmsspelare som varit uttagna till A-landskamper

Spelare	Klubb	Moderklubb	Debut i landslaget	År i sanktan	Ålder i sanktan	År i Sthlm totalt	A-kamper
Niclas Kindvall	AIK	Hagahöjdens BK	1992	3	16-19	8	6
Dan Sahlin	Hammarby	Västerhaninge IF	1995	ej uppgift	ej uppgift	14	
Magnus Hedman	AIK	IFK Stockholm	1997	6	10-16.	14	58
Pascal Simpson	AIK	Ekerö IK	1997	12	7-19.	19	2
Johan Mjällby	AIK	IK Bele	1997	14	5-19.	23	49
Martin Åslund	AIK	Enebybergs IF	1998	14	5-19.	25	4
Tomas Antonelius	AIK	IF Brommapojkarna	1999	13	5-19.	20	8
Eddie Gustafsson	Norrköping	IFK Stockholm	2000	0	0	8	10
Mikael Dorsin	Djurgården	IFK Lidingö FK	2001	13	6-19.	16	16
Stefan Ishizaki	AIK	Rågsveds IF	2001	12	5-17.	24	10
Benjamin Kibebe	AIK	Rågsveds IF	2001	11	7-18.	17	1
Nils-Eric Johansson	AIK	IFK Viksjö	2002	12	7-19.	19	3
Alexander Östlund	Hammarby	IFK Österåker	2003	11	6-17.	15	22
Max von Schlebrügge	Hammarby	AIK	2003	13	6-19.	22	10
Rami Shaaban	Hammarby	Fisksätra	2006	12	6-18.-	25	16
Olof Guterstam	BP	Enskede IK	2007	12	6-18.	24	2
Niklas Sandberg	AIK	Haningepojkarna	2007	9	7-16.	18	2
Fredrik Stoor	Rosenborg BK	Kärrtorp	2008	10	8-18.	14	11
Per Karlsson	AIK	Vasalunds IF	2010	12	5-17.	22	1
Michael Almebäck	Örebro SK	Ängby IF	2010	13	6-19.	15	4
Daniel Örlund	Rosenborg BK	Enskede IK	2010	12	6-18.	22	1
Kristoffer Nordfeldt	Brommapojkarna	IF Brommapojkarna	2011	10	6-16.	15	1
Albin Ekdal	Juventus	IF Brommapojkarna	2011	11	6-17.	12	2
John Guidetti	Brommapojkarna	IF Brommapojkarna	2012	8	6-14.	10	1

Stockholmsspelare som varit med i tävlingsmatcher

	Tr. matcher	EM kvalmatcher	EM slutspelsmatcher	VM kvalmatcher	VM slutspel
År 2000	7		3	3	
			Ej uppgift	Hedman 3 Mjällby 3	
År 2001	10			7	
				Hedman 7 Mjällby 3	
År 2002	8	2			4
		Antonelius 2 Hedman 1 Nils-Erik Johansson 1 (ej inbytt)			Hedman 4 Mjällby 4
År 2003	8	6			
		Mjällby 3 Dorsin 1 Hedman 5 (ej inbytt)			
År 2004	9		4	4	
			Hedman 4 (ej inbytt) Mjällby 4 (ej inbytt) Östlund 1 Östlund 3 (ej inbytt)	Hedman 1 Hedman 3 (ej inbytt) Östlund 4	
År 2005	5			6	
				Östlund 5 Hedman 1 (ej inbytt) Eddie G 5 (ej inbytt)	
År 2006	7	4			4
		Shaaban 4 Ishizaki 1 (ej inbytt)			Shaaban 1 Shaaban 3 (ej inbytt)
År 2007	6	8			
		Shaaban 8 (ej inbytt) Von Schlebrügge 1 Von Schlebrügge 2 (ej inbytt) Dorsin 2 (ej inbytt)			
År 2008	8		3	3	
			Stoor 3 Dorsin 3 (ej inbytt) Shaaban 3 (ej inbytt)	Stoor 1 Stoor 2 (ej inbytt) Von Schlebrügge 3 (ej inbytt)	
År 2009	7			6	
				Eddie G 6 (ej inbytt)	
År 2010	7	3			
		Daniel Örlund 1 (ej inbytt)			
År 2011	7	7			
År 2012	8		3	3	

Parenteser innebär att spelare är med som avbytare och inte fått speltid i matchen.

De övriga har antingen fått starta eller blivit inbytta.

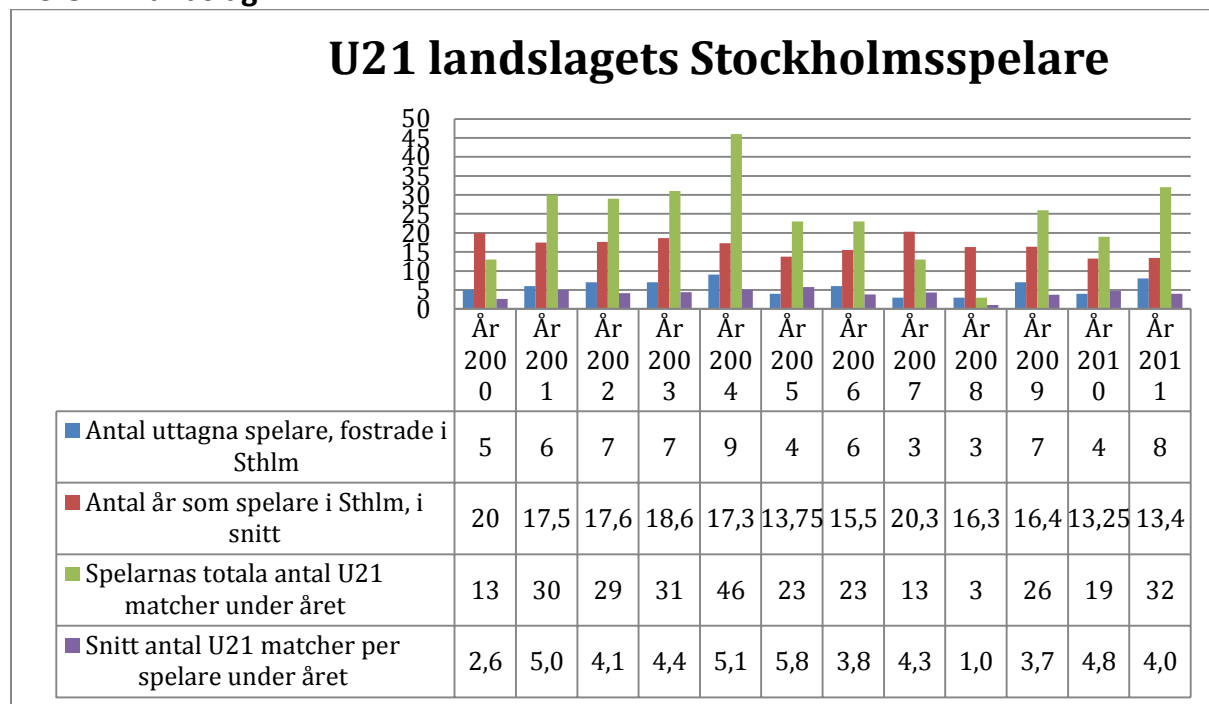
2.2 EM slutspel, jämförelse Stockholm – Skåne

2004 spelades 4 matcher, av de 44 möjliga startplatserna i laget så hade Skåne 20 st. (Sthlm 1)

2008 spelades 3 matcher, av de 33 möjliga startplatserna i laget så hade Skåne 15 st. (Sthlm 2)

2012 spelades 3 matcher, av de 33 möjliga startplatserna i laget så hade Skåne 12 st. (Sthlm 0)

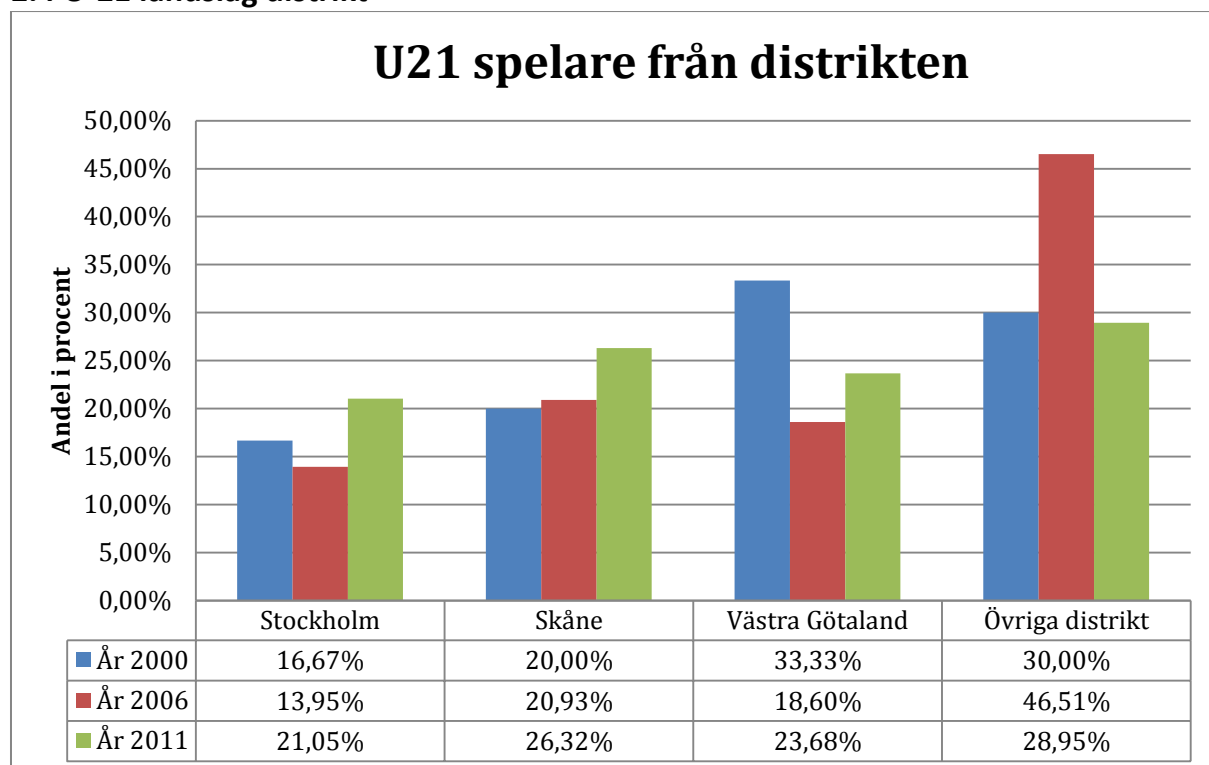
2.3 U-21 landslag

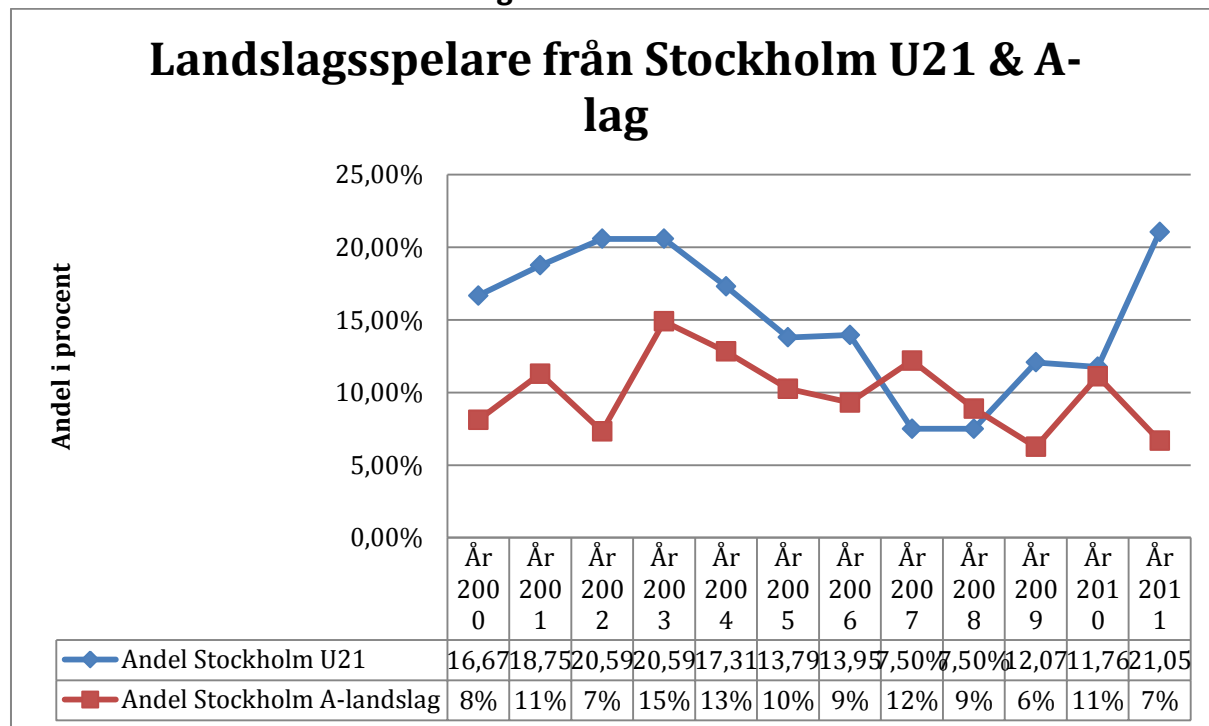
Antal år som spelare i Sthlm innefattar både barn/ungdom samt junior.

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
U21 matcher under året	8	12	8	10	20	9	10	8	12	18	8	10

2.4 U-21 landslag distrikt

2.5 Jämförelse U-21 och A-landslag

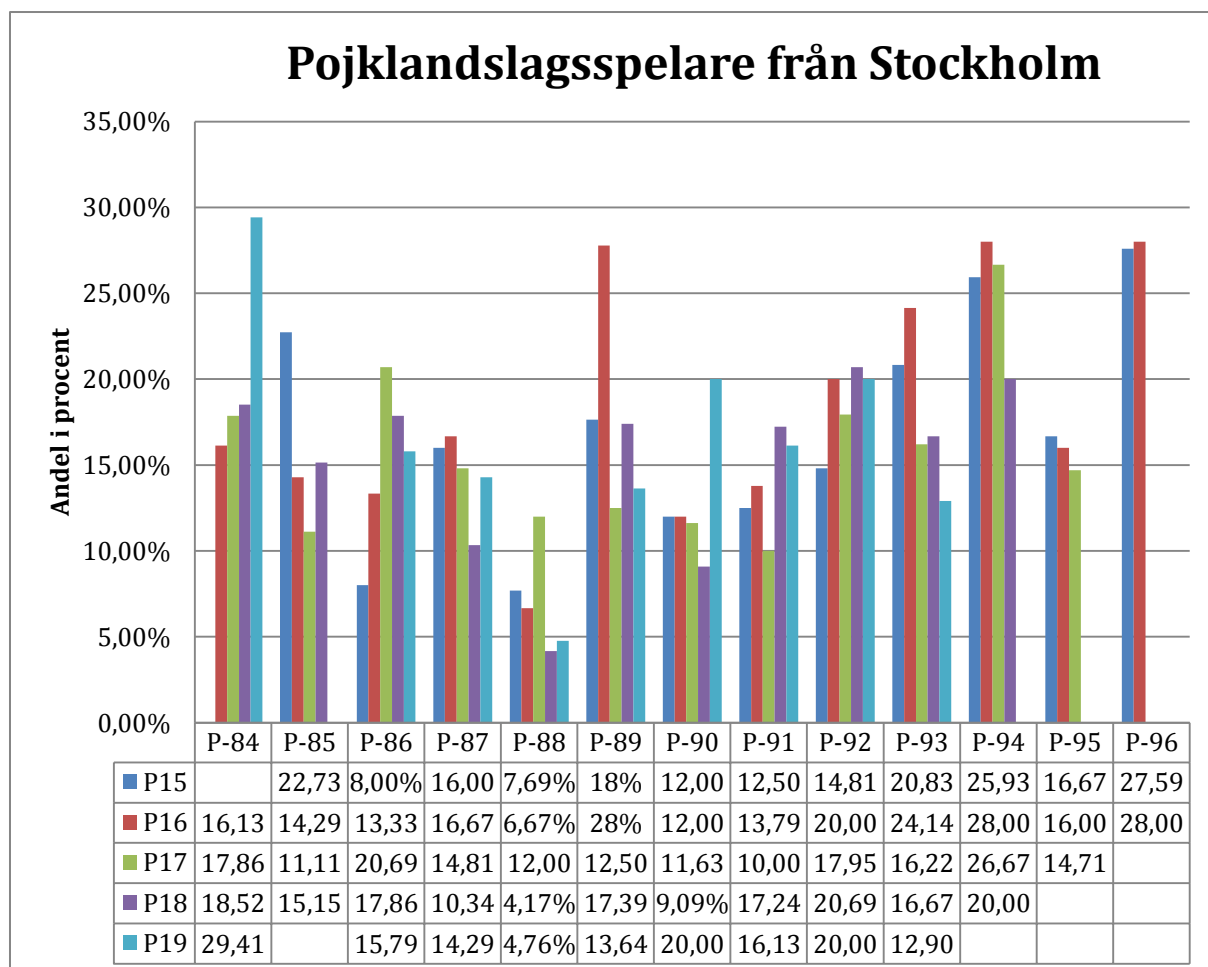
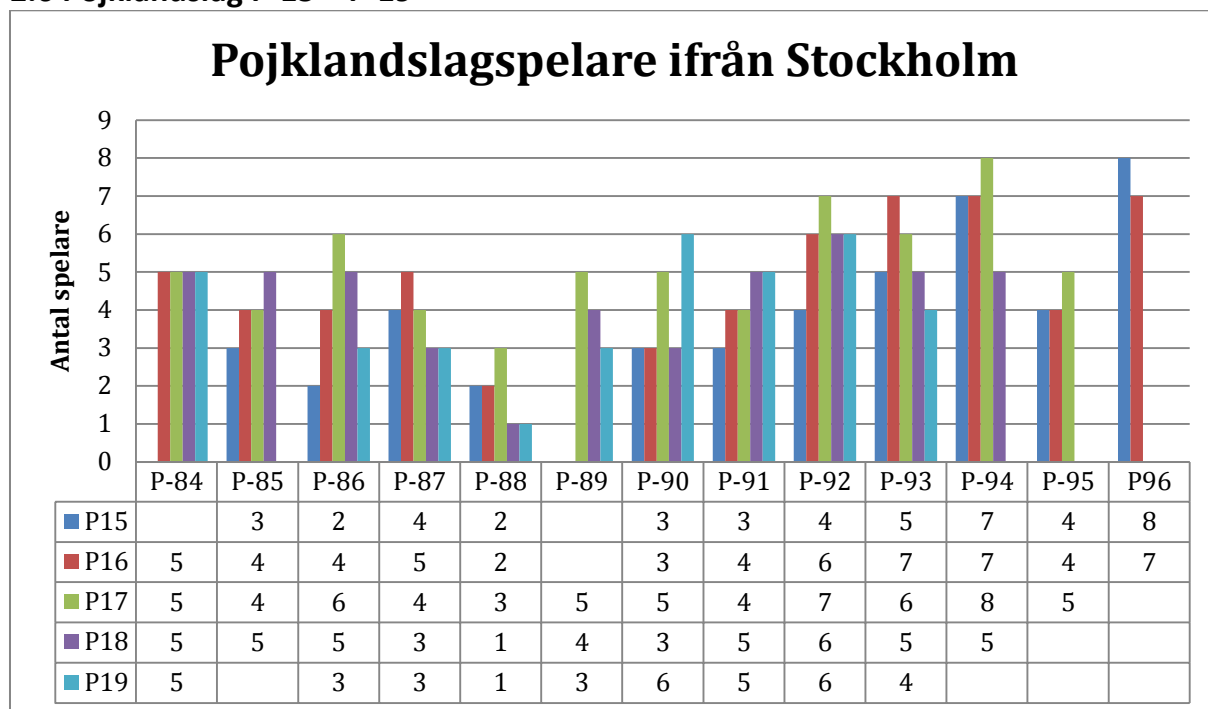

Medianvärdet på andel Stockholmare i U21 landslaget är: 15,31%*

Medianvärdet på andel Stockholmare i A-landslaget är: 9,5%*

*Både träningslandskamper och officiella landskamper är medräknade.

2.6 Pojklandslag P-15 – P-19

Pojklandslag ålder	P15	P16	P17	P18	P19
Medianvärde under 13 år, pojkar födda 84-96	16,34%	16,13%	14,76%	17,24%	15,79%

Födda år	P-84	P-85	P-86	P-87	P-88	P-89	P-90	P-91	P-92	P-93	P-94	P-95	P-96
Medianvärde P15-P19	18,19%	14,72%	15,79%	14,81%	6,67%	17,39%	12,00%	13,79%	20,00%	16,67%	26,30%	16,00%	27,80%

2.7 Iakttagelser och kommentarer

Distriktet är väl representerade i de olika pojklandslagen, P15 – P19, med ett procentuellt sett antal spelare som matchar den ca 14,4 % andelen av licensierade spelare som finns.

Även på U-21 matcher ligger antalet spelare i paritet med nyckeltalet, 14,4 %, de flesta åren.

I övergången från junior till senior minskar antalet landslagsspelare. Det verkar som distriktets talangfulla spelare har svårt att etablera sig i elitfotbollen trots goda meriter från de olika pojklandslagen. Övergången från talangfull ungdomsspelare till seniorelitspelare verkar vara den kritiska perioden.

3. Beskrivning av Stockholmsfotbollen

3.1 Föreningarna

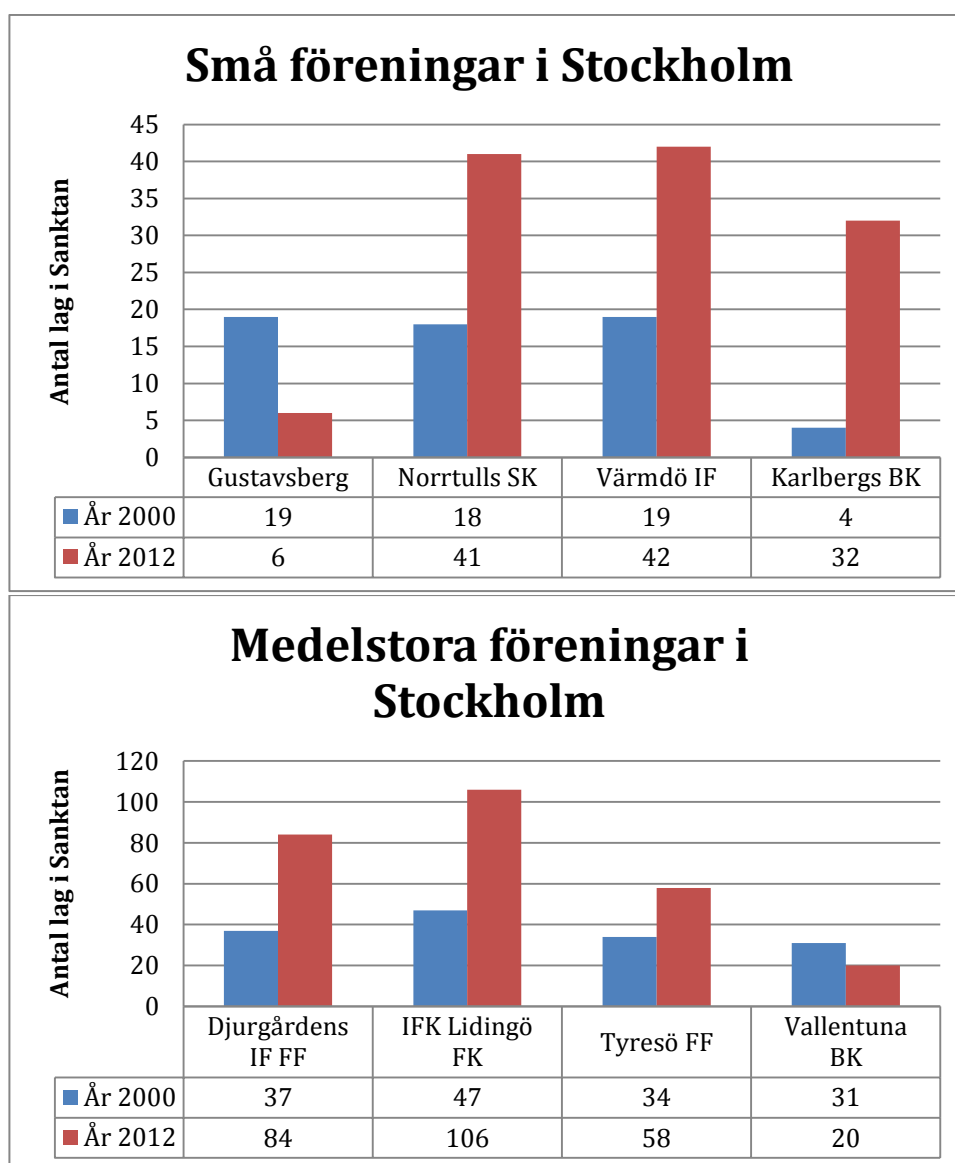
Antalet föreningar med barn-och ungdomsfotboll har minskat senaste 12 års period trots att antal lag i S:t Erikscupen ökar. Trenden är att storleken på föreningarna, antal lag, växer och att många av de mellanstora, 30 – 40 lag, har fördubblat antal lag ex IFK Lidingö FK som växt från 47 lag 2000 till 106 lag 2012. 2000 var det bara fyra föreningar som hade över 50 lag (IF BP, Boo FF, Hammarby IF, Enskede IK) och 2012 är det elva föreningar med mer än 50 lag i S:t Erikscupen. Tittar man närmare på befolkningsutvecklingen (pojkar 6 – 15 år) kan man se att flera av föreningarna ökat mycket mer än befolkningen i föreningens naturliga upptagningsområde. I stadsdelarna Södermalm och Enskede/Vantör/Årsta har ökningen av pojkar i åldern 6 – 15 från 2000 ökat med 280 stycken medan Hammarby IF ökat antal lag med 70 lag (12 – 15 spelare per lag = ca 900 spelare). Liknande siffror uppvisas i flera stadsdelar och kommuner. Detta kan innebära att föreningarna ökar sina upptagningsområden, tar från andra idrotter/aktiviteter och/eller att rörligheten bland spelarna är större. Flera föreningar har under senare år gått samman och på så vis blivit stora föreningar. I övrigt finns en utveckling mot fler arvoderade ledare och att föreningarna har någon form av "1:a-lagsverksamhet". Föräldrar ser i allt större grad på föreningarna som leverantörer av en tjänst än en medlemsorganisation. Allt färre av ledare, föräldrar och spelare har grundläggande föreningskunskap.

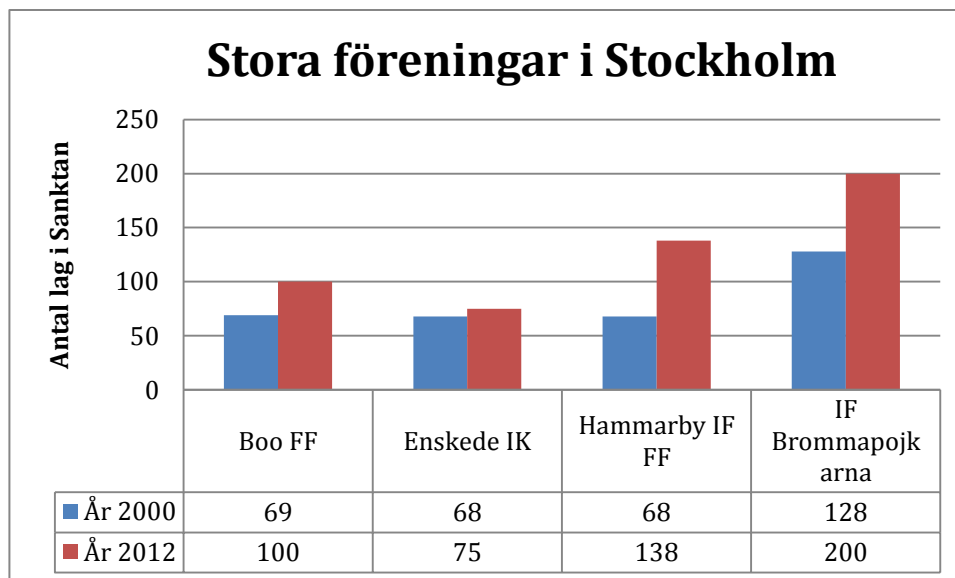
Finns det skillnader mellan föreningar i vår stad (distrikt) och föreningar ute i landet? Helt klart finns skillnader menar Peter Landström, som arbetar på Svff:s föreningsavdelning. Han träffar alltså föreningar, såväl i vår stad som ute i landet. Mats Jansson i arbetsgruppen träffade Peter och bad honom att spontant säga vad han tycker

skiljer (utan rangordning). Han nämnde följande:

1. Bristen på ett tillräckligt antal fotbollsplaner i distriktet leder till att spelarna får för lite träning. Framförallt finns inte tillräcklig möjlighet för egen träning.
2. Stockholmsföreningarna har blivit för stora vilket fått konsekvenser för ungdomslagen. Det finns en uppfattning att det är bättre att spela i ett representationslag än i ett breddlag.
3. Föreningar runt om i landet är bättre på att ha en röd tråd genom den egna verksamheten.
4. Stockholmsklubbarna styrelsemedlemmarna upplevs ha bristande föreningsförankring och ett större mått av ödmjukhet skulle vara önskvärt.

Utvecklingstrend utvalda föreningar med stor förändring

3.2 Anläggningar

Som mått på mängden spelytor har använts de rekommendationer som finns i Fotbollens Spela, Lek och Lär. Exempel:

Tränings tid för 7-manna är 2 timmar/vecka på 0,5 av en 11-mannaplan.

Matchtiden för 7-manna är 1 timme varannan vecka på 0,5 av en 11-mannaplan.

Med detta som bakgrund så saknas det ett antal planer (natur- och/eller konstgräs) i distriktets kommuner. Totalt saknas det 82,5 planer (11-manna) för att täcka behovet inom distriktet. Största bristen är i Stockholm där det saknas 48,2 planer, Nacka 6,6 planer, Järfälla 5 och Solna 4,6 planer. Lidingö, Nynäshamn, Upplands-Väsby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker har för närvarande tillräckligt med planer. Då matcher prioriteras på konstgräs och idag genomförs till 84,6 % (2012) på konst- eller naturgräs gör att träningen till stor del får bedrivas på grusplaner. I de flesta kommuner finns idag grusytor som motsvarar eller överstiger behovet, vilket betyder att ytorna finns redan och det handlar om att konvertera dessa till ett fotbollsanpassat underlag.

En jämförelse utifrån befolkning, 6 – 35 år, visar att det i Stockholm finns 9761 personer per konstgräsplan, i Göteborg 5026 och i Malmö 8194. Samma jämförelse gällande fotbollshallar är att i Stockholm finns 177664 personer per hall, Göteborg 54792 och Malmö 63920.

Botkyrka kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	51	66	33	48	593,8	487,5	2,1	2,25
Danderyds kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	54	72	35	30	486,1	435	1,0	1,75
Ekerö kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	26	40	10	17	231,8	145	1,7	3,5

Haninge kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	59	58	24	18	342,3	315	0,5	13,75
Huddinge kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	69	95	39	46	656,1	470	3,7	11
Järfälla kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	50	64	40	45	597,4	340	5,1	6
Lidingö kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	51	59	20	16	308,2	380	-1,44	3,5
Nacka kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	114	114	62	47	812,1	480	6,6	5,5
Nynäshamns kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	12	17	12	15	184,6	187,5	-0,1	1
Salems kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	15	21	7	6	109,2	60	1,0	2,25
Sollentuna kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	68	73	25	33	478,1	430	1,0	5
Solna kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	45	55	42	38	540,6	310	4,6	2,5
Stockholms kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	548	615	299	370	4897,3	2390	48,2	58,75
Sundbybergs kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	19	23	14	25	275,7	210	1,3	1,75
Tyresö kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	45	47	25	22	349,6	235	2,3	5,5
Täby kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	53	79	38	31	514,1	302,5	4,2	3,75
Upplands-Väsby kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	29	32	19	14	237,9	242,5	-0,1	5,5
Vallentuna kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	20	24	9	17	201,8	200	0,0	3

Vaxholms kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	9	15	4	2	54,4	50	0,1	1,75
Värmdö kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	36	43	17	14	249,9	192,5	1,1	4,5
Österåker kommun								
Lag	5-manna	7-manna	11-manna 13-15 år	11-manna 16 år-senior	Total tid	Befintlig tid	Nybehov	Grusytor
Totalt	18	41	18	11	217,8	240	-0,4	2,25

3.3 Skola och fotboll

Inom distriktet finns fotboll i skolan på grundskolan och gymnasieskolan, på gymnasienivå finns både lokala och NIU.

Tretton Grundskolor är certifierade av SvFF/StFF där kraven är följande:

- Studieplan, samtliga elever skall erhålla ett ex. av Fotbollens arbetsbok i grundskolan, arbetsboken blir vägledande för fotbollsundervisningen.
- Träning/undervisning, profilämnet fotboll omfattar minst 2 lektionspass á 60 min/vecka under hela läsåret (förmiddag kl. 08:00-12:00) med högst 20 elever/ansvarig instruktör.
- Instruktör, ansvarig instruktör planerar, genomför och utvärderar verksamheten samt ska ha genomgått SvFF:s tränarutbildning lägst Steg 3 eller avancerad.
- Samverkan, skolan ansvarar och inbjuder till samverkan mellan skola och de föreningar eleverna representerar.

Grundskolorna finns från Upplands-Väsby i norr till Huddinge i söder. Dock saknas skolor i västra och östra delarna av distriktet.

Av de Lokala fotbollsgymnasierna finns fjorton skolor som är certifierade enligt följande:

- Studieplan, följa SvFF:s studieplan för specialidrott fotboll, kurs A och B.
- Instruktör, utbildade fotbollstränare enligt SvFF:s tränarutbildning avancerad nivå (tidigare Steg 3). Ansvarig instruktör planerar, genomför och utvärderar verksamheten.
- Samverkan, Gymnasieskolan ansvarar för och genomför samverkansträffar, med de föreningar eleverna representerar, för gemensam planering och utvärdering. Certifierad gymnasieskola rapporterar årligen till Distriktsfotbollförbundet. Vid godkänd rapport är skolan fortsatt certifierad.

Lokala fotbollsgymnasier finns i Täby, Danderyd, Järfälla, Solna, Lidingö, Stockholm, Huddinge, Tyresö och Haninge.

Inom distriktet finns också tolv Elitfotbollsgymnasier NIU. Här samarbetar StFF med skolorna med elevrekryteringen som omfattar max 160 elever årligen.

De tolv NIU finns i följande kommuner Täby, Danderyd, Järfälla, Solna, Stockholm, Huddinge, Tyresö och Haninge. Varav Stockholm har 4 stycken.

Nästan alla skolor har någon form av föreningsanknytning/samarbete.

Kommentarer

- Det behövs fler grundskolor, årkurs 7 – 9, med fotboll på schemat för att täcka behovet.

- Det finns en uppfattning om att den teoretiska utbildningen inte matchar fotbollsutbildningen, vilket gör att spelare väljer skolor som inte har fotbollsprofil.
- På gymnasiesidan finns det tillräckligt med skolor för att matcha behovet, platser finns för de som vill.
- Många fotbollsinstruktörer har även lärarbehörighet, vilket bland annat innebär goda pedagogiska kunskaper hos instruktörerna.

3.4 Från barn- och ungdomsfotboll till elitfotboll

Här nedan beskrivs synpunkter som framkommit initialt dels från ett möte den 18 juni 2012 med de 15 största pojkföreningarna och dels från utvecklingsgruppens egna första reflektioner och tankar kring styrkor och svagheter inom stockholmsfotbollen. Därefter beskrivs debatten om nivåindelning.

Under detta avsnitt redovisas också intervjuer och samtal med erfarna ledare under fyra utvecklingsfaser i spelarens utbildning.

3.4.1 Möte med de 15 största pojkföreningarna

Styrkor

Distriktet har ett bra befolkningsunderlag som bara ökar, vilket lyftes fram i mötet. Stockholmsregionen växer enligt prognos motsvarande ett Göteborg under den närmaste tioårsperiod. Mångfalden av invånare är stor och 22 % av invånarna är utlandsfödda. Konkurrensen som finns mellan de olika klubbarna är också en styrka. Det finns stora valmöjligheter att, utifrån spelarnas ambitionsnivå, hitta "sin" förening. Utifrån den geografiska närheten så finns många möjligheter till matchutbyte. Fotbollsintresset hos invånarna i allmänhet och ungdomsfotboll i synnerhet är stort. Distriktet har också utbildade tränare, enligt gruppen.

Svagheter

Listan med distriktets tillkortakommanden blev lite längre. Tillgång till planer kom överst på listan, vilket inte var oväntat. Vi vet att det saknas ca 50 konstgräsplaner för att Stockholm ska kunna ha full behovstäckning (samma nivå som Göteborg). Avsaknad av goda miljöer för att fostra och utbilda sina spelare var en samstämmig bild. Det saknas till exempel fräscha omklädningsrum och egna förenings- eller samlingslokaler för träffar med spelare och föräldrar i samband med träning eller match. Utbudet av fritidsaktiviteter är stort i en storstadsregion vilket utgör en konkurrens till fotbollen.

Eftersom flera av spelarna reser kors och tvärs genom distriktet finns risk att transporttiden till träning är lika lång eller längre som tiden för träning. Andra svagheter som vi känner igen från Sanktan-utredningen är resultatstress och för stor föräldrapåverkan. En olycklig utveckling är att det bildas "klubbar i klubben" som medför att lagen blir kostnadsdrivande och det blir för dyrt att vara med och spela. Även konkurrensen mellan klubbarna är negativ som exempelvis när spelare byter klubb när de inte lyckats eller när spelare känner för stora krav. Röster om att förändra S:t Eriks Cupen med slopande av slutspel och bättre nivåanpassning fanns också med i diskussionerna. En "släng av sleven" fick också föreningarnas styrelser som uppfattas som att de tänker för kortsiktigt och inte är utvecklingsorienterade. Riskkapitalbolagen bidrar framför allt till att beslut tas utifrån kortsiktiga resultat, vilket gör att man inte vågar satsa på egna unga spelare i A-lagen. En reflektion var också att det behöver bli en

större delaktighet inom stockholmsfotbollen kring utvecklingsfrågor. Det får inte bli så att man bara träffas vid representantskapsmöte och årsmöte när framtidsfrågor ska diskuteras.

3.4.2 Utvecklingsgruppens reflektioner

Styrkor

Bland styrkorna nämndes det stora befolkningsunderlaget och mångfalden i Stockholmsområdet. Många, nästintill alla, provar på fotboll och det finns ca 2700 pojklag. Konkurrensen mellan föreningarna ger stor valfrihet för barn och unga att välja den förening som passar bäst. Det stora antalet lag och den geografiska närheten möjliggör en varierad matchning och ett brett utbud med många olika nivåer. Storstadsmiljön erbjuder även en bra tillgång på experter och forskare. Det finns även en närhet till elitlag och landslag som kan vara förebilder. Regionen har också ett brett utbud av andra idrotter som kan kombineras med fotbollen för att på så vis gynna den motoriska utvecklingen hos barn.

Det stora intresset för fotbollen hos allmänheten lyftes också fram som en styrka. S:t Eriks Cupen är en bidragande faktor till engagemanget. Intresset och viljan att utvecklas är också stor bland spelare och tränare. Närheten till tränarutbildning och att den är sammankopplad med distriktsverksamheten ansågs positivt. Distriktsverksamheten är bra för de spelare som tas ut eftersom de blir sedda, menade gruppen.

Svagheter

Av de svagheter som togs upp var t.ex. att matchmotståndet ansågs för ojämnt och att konkurrensen mellan klubbarna kan vara osund. En brist på skickligare instruktörer för barn i unga åldrar nämndes. En sammanblandning finns kring vad som är "bra ungdomsverksamhet" och en "bra elitförberedande verksamhet". Bra ungdomsverksamhet behöver inte vara en bra verksamhet för att få fram elitspelare.

Ett stort problem ansågs vara att framgångar mäts i resultat istället för utveckling och att föreningarna inte verkar vara så intresserade av långsiktiga mål. Problemet med dålig kontinuitet i ledningen och bristande föreningskunskap togs upp och därtill även att det saknas fotbollskultur i små föreningar. En orsak är att personer med liten kunskap om fotboll praktiskt och teoretiskt kommer in i styrelsen. Ett annat problem som nämndes är att föräldrar sätter för mycket negativ press på barn och ungdomar som gör att de yttre motivationsfaktorerna hos spelarna blir starkare än de inre. Spelarna måste ha en egen motivation för att lyckas.

Den så kallade "stockholmsattityden", där fotbollen i distriktet samtidigt är konservativ och trendkänslig, togs också upp som en faktor.

Gruppen reflekterade över orsaker till svagheter:

- Elitföreningarnas tränare/instruktörer bör komma ut och hjälpa breddföreningar.
- Mer elitinriktad verksamhet behövs inom distriktet.
- Skapa bättre kunskap om att träna barn och ungdomar.
- Många duktiga spelare matchas i för många lag (U21, JA, PA, Sanktan).

- För få klubbar som har en utvecklingsplan för spelare i den elitförberedande verksamheten 15-19 år.
- För få klubbar på för många lag. 147 föreningar med 2400 lag (ca 27000 spelare) i ålder 8 – 14 år. För många spelare nås därmed inte av "god utbildning".
- Vinnarhetsen gör att vissa tränare går sin egen väg och fokuserar på fel saker i fel ålder som exempelvis löpträning, styrketräning etc. för tidigt.
- För ensidig selektering om man bara satsar på fysiskt utvecklade spelare.
- Speluppfattning premieras inte, det vill säga man ser inte de bra fotbollsspelarna.
- Dålig föreningskunskap och förståelse för hur styrelsens kompetens påverkar utvecklingen (inga visioner, rollfördelningar, målsättningar etc.).
- Färre är aktiva i föreningar idag, leder till dålig återväxt. Föreningskunskap och organisationsutveckling är nödvändigt för att skapa förutsättningar för god fotbollsutbildning.
- Det stora underlaget med så många spelare möjliggör en tidig gallring.
- De stora föreningarna vill/vågar inte stå för att de är elitföreningar.
- Föreningarna överskattar omgivningens krav på snabba framgångar. Detta stimulerar styrelser som tror på snabba lösningar som inte finns.
- Man sätter regler efter undantag. Minoriteter har för mycket att säga till om.
- Föreningarna måste se sin roll i "näringskedjan" och veta hur långt man har kommit i sin utveckling (certifieringsmodellen kan vara ett verktyg).
- Genom certifieringar ger vi föreningarna olika klassificeringar: aktuell status och identifierar utvecklingsbehov. StFF skulle behöva mer målmedvetet ge konsultation till ett "urval" av potentiella föreningar.
- Minska antalet "föräldratränare" på högre nivåer.
- S:t Eriks Cupen skapar resultathets istället för att fokusera på utveckling (både hos föreningar, ledare och föräldrar).
- Storklubbarna (AIK, HIF, DIF, BP) har för många breddlag vilket gör att det hämmar andra föreningar (20 största) att utvecklas. Fler duktiga ledare skulle spridas till fler föreningar.
- Finns för dålig definition om vad elit är. Vad menas med "elitförberedande verksamhet"?
- Invandrartäta områden har en stor potential om satsning görs på ungdomsledare.

3.4.3 Nivåindelning – en ständigt pågående debatt

Redan i januari 2013 debatterades i Dagens Nyheter om tidig nivåindelning om idrotten. Denna debatt handlade om framför allt Vasalunds IF:s nivåindelning av knatteverksamheten från 5- års ålder. Detta väckte givetvis starka känslor och debatten var åter i gång. Jämförelser gjordes med klubbarna ute i Europa som ofta har renodlade elitverksamheter från 7-8 års ålder. Samtidigt poängteras att dessa verksamheter har tränare som har kunskap om vad de håller på med berättade Martin Boman, ungdomsledare i BP och med stor erfarenhet av hur föreningar i bl.a. England och Tyskland arbetar. Riksidrottsförbundet med Peter Eriksson, barn- och ungdomsansvarig, i spetsen anser att det är för tidigt att nivågruppera. Han tycker att man ska hålla ihop grupperna upp till 12-13 års ålder. Karin Redelius, forskare GIH,

vänder sig helt mot den tidiga nivåindelningen. "Ingen forskning pekar på att de här är en bra metod. Vi har pratat om det här i 30 år. Jag trodde att vi hade kommit längre".

Debatten har under våren blommat upp inom flera idrotter bl.a. gymnastik där tidig elitsatsning ifrågasätts. Sveriges television (SVT) har i en serie inslag lyft frågan om kommunala medel skall uppmuntra ungdomselitsatsning bl.a. inom fotbollen. Ledande kommunalråd har fått frågan om de tänker dra in föreningsbidrag om tidig nivåindelning fortsätter. De flesta föreningar med flera lag i samma åldersgrupp har s.k. förstalag, som innebär en selektering utifrån spelarnas utveckling och mognad.

Så här beskrev DN den 11 januari 2013 hur de "fyra storklubbarna" nivåindelar:

AIK

Våren året som spelarna fyller fem år erbjuder AIK en knatteskola i Hagaparken, Under hösten samma år delas barnen in i grupper om vardera 30 spelare. Vid nio års ålder erbjuds ett antal pojkspelare plats i AIK:s ungdomsakademi som från 9-17 års ålder omfattar cirka 120 spelare. Föräldrarna får välja om spelarna ska delta i nivåindelad verksamhet eller stanna kvar i den ordinarie ungdomsverksamheten.

Brommapojkarna

För pojkar 6 år och för flickor 7 år erbjuds knattfotboll. Vid 8 års ålder nivå indelas spelarna. Från det år en spelare fyller 8 år har klubben ett förstalag för pojkar. Övriga spelare indelas i pojk- och flicklag, vilka sätts samman efter bostadsort eller barnens skola.

Djurgården

Djurgården Fotboll startar verksamheten redan vid 6-års ålder för både pojkar och flickor. Vid 10 års ålder nivå indelas spelarna. Från det att lag bildas får föräldrar vid flera tillfällen chansen att välja huruvida deras barn ska ingå i den traditionella verksamheten eller en nivåindelad verksamhet. De som väljer en nivåindelad verksamhet kan från 9 års ålder väljas ut till en "stimulansgrupp" – akademiverksamheten.

Hammarby

Hammarby tar emot spelare från 5 års ålder. Vid 7-8 års ålder nivå indelas lagen. Uppskattningsvis fem procent av spelarna från knatteverksamheten tas ut till Hammarbys förstalag/akademilag från de år spelaren fyller åtta år. Urvalet sker genom provspel som arrangeras vid fyra tillfällen per år för spelare mellan 7-12 år.

3.4.4 8-14 år

Den 21 november 2012 genomfördes en gruppintervju med fyra profiler inom Stockholms ungdomsfotboll. Jan Walkin Enskede IK, Stefan Billborn IF Brommapojkarna, Thomas Westin Djurgårdens IF och Tobias Ackerman AIK. Alla har minst 20 års erfarenhet av att arbeta med ungdomsfotboll på olika nivåer och inom olika föreningar. Flera av dem har följt en åldersgrupps spelarutveckling under flera år. Stefan Billborn och Tobias Ackerman har idag huvudroller i sina föreningar både inom ungdomsfotbollen och seniorfotbollen. Flera har stor erfarenhet av ungdomsfotboll från europeiska storklubbar genom studiebesök, utbildningar och sportsligt utbyte.

Vad tror du är orsakerna till att vi t.ex. under de senaste 20 åren har haft så få eller inga A-landslagsspelare som utbildats av Stockholmsfotbollen?

En kultur som kännetecknas av stress, otålighet och krav på resultat

Fotbollskulturen i Stockholm framhålls som en viktig orsak. Eftersom många lag saknar en hemvist och måste träna på olika platser runt om i Stockholm så blir det mindre harmoni och lugn kring idrottsaktiviteten. Föräldrarnas engagemang i att skjutsa gör att föräldrarna blir involverade och att det handlar om mycket logistik. Centrering av de bästa spelarna till vissa föreningar får också konsekvenser, bl.a. skapar de tävlingsmatcher som blir ojämna mellan olika lag i samma serier. Här nedan framkommer några synpunkter från de intervjuade:

- Viktigt att säga att man ska vinna, frågan är bara på vilket sätt man väljer att vinna
- Prestige och status för vissa spelare/föräldrar att spela i 1:a lag
- Spelare söker sig till klubbar som har 1:a lag
- Många duktiga spelare samlas i få föreningar med för att det blir ojämna matcher
- Otålighet/krav på framgång och resultat
- För få lag som är bra - bättre med fler jämna lag
- Stor stress i Stockholm – lugnare utanför
- Vissa lag tränar på olika planer runt om i Stockholm – har ingen hemvist

Junior och seniorfotboll långt ifrån varandra

Upplevelsen är att stockholmsfotbollen "hänger med" i utveckling av spelare fram till ca 16-års ålder. Frågan är vad vi menar med att vi hänger med upp till 16 år – är det p.g.a. att urvalet av spelare är så stort?

Samtliga av de intervjuade uttrycker oro för att juniorfotbollen inte håller måttet. Satsningar med resurser kring juniorfotbollen efterlyses. De anser bl.a. att matchningen av juniorspelarna inte är tillräckligt bra. Vidare framhåller de intervjuade att Stockholm är dåliga på att släppa fram egna unga spelare. Undantaget är BP som levererar ca 2 spelare/år till elitfotbollen och dessutom har många egna produkter i sitt A-lag. Att hitta "mellansteget" för hur unga spelare slussas in i seniorfotbollen lyftes fram. Ett exempel som Thomas Westin berättade om när han under en tid följde Rosenborg. De spelade internmatch en gång/vecka som var så helig att den alltid skulle genomföras. Bästa juniorerna, B – och A-lagsspelare blandades och spelade ihop. Äldre mer erfarna "lärde" upp yngre/mer oerfarna spelare. Juniorer fick chans att pröva på seniorfotboll under trygga former. Liknande upplägg använder sig Lazio av.

Uppfattningen är att division 1- och 2-klubbar inom distriktet, som kan vara ett alternativ för unga spelare, inte har tillräckligt bra miljö att utvecklas i. Här skulle de kunna få en andra chans att utvecklas i sin takt.

Här nedan framkommer några synpunkter från de intervjuade:

- Hur "lirar" juniorfotbollen kontra seniorfotbollen i en och samma klubb? Juniorer satsar på teknik – hos seniorerna är det inte teknik som gäller – avsaknad av röd tråd?

- Bra verksamhet fram till junioråldern och där tar det stopp
- Fansen styr klubbarna – ”klubben” vågar inte låta unga spelare testa a-lagsfotboll
Ingen strategi – inte så viktigt att spelare inte håller - tar istället in t.ex. två från Sierra Leone och tre från Finland.
- För dåligt på juniorsidan då det gäller både matchning och resurser
- Saknas kultur i Stockholm att släppa fram egna unga spelare
- IFK Göteborg/Malmö FF är duktigare på att släppa fram unga spelare
- Div. 1 och 2 är bättre miljö för unga spelare att utvecklas i och där de får en andra chans
- Undantag för ”pizzaklubbarna” - köper spelare/betalar spelare - ingen struktur/planering medför att det inte är en bra utvecklingsmiljö för unga talanger
- Div. 1 Södra har mycket seriösare verksamhet och erbjuder mkt bättre miljö
- Dyrt med samarbetsavtal typ AIK – Väsby
- ”Mellansteget” saknas i Stockholmsfotbollen

Vilka faktorer ser du som viktigast kring spelarutveckling?

Spelarens personliga egenskaper och fotbollskvaliteter

De intervjuade fick välja de tre viktigaste personliga egenskaper och de tre viktigaste fotbollskvaliteterna som de ansåg som mest avgörande för att bli en framträdande landslagsspelare.

Personlighet

- Viljan att alltid vinna
- Viljan att alltid göra sitt bästa i varje situation
- Självkänsla – självförtroende
- Inställning – gilla det man gör
- Bäst när det gäller – växer med uppgiften
- Förmågan att behålla sin kärlek till fotbollen trots skador och motgångar

Fotbollskvaliteter

- Snabb funktionell teknik
- Spelintelligens
- Snabbhet/spelförståelse
- Handlingssnabbhet
- Speluppfattning
- Individuellt bra teknik
- Någon ”spetsegenskap” förutom att vara komplett fotbollsspelare
- Bra fotbollsspelare (inte topp tre och inte de sämsta) med brinnande intresse
- Snabbhet- fart, fart, fart, fart – i allt

Miljön kring spelaren

Under detta område utbyttes tankar om hinder och möjligheter inom stockholmsfotbollen. De intervjuade framhåller att spelarna behöver en trygg miljö där spelaren har "rätt" att göra fel – men ändå bli stöttad. Spelare och tränare måste ha en bra dialog.

Det är viktigt att ledarna är välutbildade. Mindre föreningar har svårt att få kvalificerade tränare. De intervjuade medger att det inte finns tillräckligt välutbildade tränare i åldersgruppen 8-14 år inom distriktet. Det är därför viktigt med en huvudtränare i varje åldersgrupp som kan kvalitetssäkra verksamhetens innehåll t.ex. att träna rätt saker i rätt ålder. Behovet av heltidsanställda ungdomstränare som har kombinationstjänster inom skolverksamhet och instruktörsuppdrag inom föreningen är viktigt. Många duktiga tränare vill vidare och använder ungdomstränaruppdraget som språngbräda till att träna äldre åldersgrupper och seniorer. Det saknas ofta kontinuitet på ledarsidan såväl ledare som styrelse. En tanke är att det borde finnas en försörjningsplan på 10 år. Alla efterlyser långsiktighet – att inte ha för bråttom. Det är lättare för storklubbarna att skapa kontinuitet. Vi behöver värna om bra ungdomstränare som får status och kan bli ansvariga för en åldersgrupp i föreningen. Att bli bäst på att träna 12-åringar i en förening borde vara något att vara stolt över. Tränare med erfarenhet som varit med förr – börja om med nytt lag är en bra modell, menar de intervjuade.

Stockholmsfotbollen har blivit bättre när storklubbarna börjat träffas och samarbetar - det är fler spelare nu som får chansen att bli något. Föräldrarnas roll har blivit allt viktigare i takt med att de är betydelsefulla på flera plan. De intervjuade menar att föräldrappressen måste vara sund. Att ha "rätt föräldrar" som ger stöttning är otroligt viktigt – föräldrappress kan "döda" vilken spelare som helst. Ju bättre det går för seniorlaget desto mer pengar kan "tryckas" ner i ungdomsfotbollen, menade en av de intervjuade.

Spelarutbildning

En gemensam ståndpunkt från dessa fyra välmeriterade ungdomstränare är att se matcher som ett viktigt inslag i spelarutbildningen. Nivågruppering och viss selektering av unga spelare är återkommande ett viktigt inslag för att nå resultat.

Deras erfarenhet är att bra 10-åringar ofta är de som är fortsatt bäst och håller hela vägen. Att ta ut förstalag i unga år menar en av de intervjuade är en naturlig selektering – att nya kommer in och gamla försvinner succesivt är en sorts självreglering. De bästa spelare och tränare tillsammans just för stunden. Talang har inget med styrka och storlek att göra. Vad händer om jag möter någon som är lika bra eller bättre?

I Stockholm behöver vi spela bra matcher i tidiga åldrar, men det är svårt i Stockholm. Vilken klubb man spelar i och vilken ledare man har spelar stor roll för att lyckas. Det är spelarna i "kölvattnet" vi måste ta hand om för att få fram fler spelare. Jämna grupper – bra spelare i ett lag/en grupp kommer alltid att vara bästa sättet att stimulera och utbilda spelare. Många gånger får de duktigaste spelarna inte kämpa för att bli bäst, vilket är ett fenomen som även finns i skolan. Hänsyn tas till de som inte har hunnit lika långt i sin utveckling och de duktiga får stå tillbaka.

Tidig toppning är värst i småklubbarna, berättar en av de intervjuade.

För ungdomslagen i storklubbarna gör det inget att förlora en match. Man tappar inga spelare på grund av det. För småklubbarna är det viktigt att behålla bra spelare. Därför

blir toppning viktigt för att vinna och behålla bra spelare. De mindre klubbarna bör acceptera att spelarna "går till annan klubb" och att de som breddförening har en viktig roll som komplement till storklubben.

Den dåliga tävlingsverksamheten (för många dåliga matcher) återkommer i intervjun och det efterlyses längre serier och fler matcher. En elitserie från 10-årsålder är ett önskemål. Beträffande träning framhålls en utvecklad träningsmentalitet med ledorden: teknik-nöta-koncentration.

Framtida visioner om Stockholmsfotbollen

Några kommentarer från de intervjuade om framtiden:

Seeda grupper tidigare

Se amatör (bredd?) och proffs (elit?) för sig

Proffs ska inte spela mot amatör – varje förening har sin plats

Acceptera var man är i "näringskedjan"

15 spelare var per elitklubb – dela upp på två lag - bra matcher sinsemellan

Regionala serier behövs

Stockholms elitserie kommer att vara bättre

Förläng säsongen - april till september är förlegat

Svenska Fotbollsakademin - förtäckt agentverksamhet

3.4.5 15-19 år

Den 11 december 2012 genomfördes en gruppintervju med sportchefer för ungdom från Johan Lager Hammarby IF FF, Tommy Davidsson Djurgårdens IF FF, Leif Karlsson AIK FF, Ola Larsson IF Brommapojkarna.

Berätta om Din roll som "sportchef för ungdom i Din förening (uppgifter och ansvar).

Johan Lager, sportchef Akademi. Har det övergripande ansvaret för 1:a lag/åldersgrupp för ungdom elit 8-19 år. I uppgifterna ingår hur det tränas och spelas, vilka tränare som är engagerade och hur spelartrupperna ser ut. I arbetet ingår att följa matcher framför allt.

Tommy Davidsson, sportchef för akademi. Ansvarar för förstalagen 12-19 år. Han har också ett övergripande ansvar ned till 9-10 års ålder. Föreningen börjar med förstalag när de är 10 år. Ska kvalitetssäkra att tränare spelar enligt DIF:s mall, samma synsätt, att ledarna "tar på sig en kostym"/ledarroll som DIF vill. Deltar på matcher och även träningar. Ansvarar även för allmänna riktlinjer och ledarkontinuitet.

Leif Karlsson, har en bredare roll som sportchef med ena benet i aktiebolaget (A+U19), och det andra i föreningen FF (övrig verksamhet samt dam). Han ansvarar för knatte till U19 (pojkar och flickor) och all annan övrig verksamhet inom AIK FF. AIK har ett sportråd, där de olika chefstränarna ingår, heltidsanställda tränare och Björn Wesström fr.o.m. 2013. Leif tillsätter tränare, skriver avtal med spelare. Tittar på matcher.

Ola Larsson, sportsligt ansvarig för spelare 8-19 år/ledare som börjar samt ledare/spelare som slutar, skolverksamheten, följer ledaren i vardagen. Ser till att ledaren följer föreningens intentioner gällande träning och ledarskap.

Hur ser samspel/samarbete mellan Dig – Sportchef A och A-lagstränare ut?

Hammarby IF FF: Gustav Grauers är ansvarig sportchef för A-lag. Johan Lager är med i sportrådet för A-laget. Samarbetet är tätt och öppet mellan A-lag och ungdomssidan. Känns som en förening. Positivt klimat.

Djurgårdens IF FF: Tommy Davidsson har täta kontakter med Magnus Persson som är ansvarig på seniornivå.

AIK FF: A-tränare träffar U19-tränaren för samarbete, Björn Wesström är länken mellan ungdom/akademi och A-lag. Björn Wesström är delaktig i besluten gällande nya spelare.

IF Brommapojkarna: A-lagstränaren har koll på U19-spelare via U21-laget, ass. tränare som även jobbar på 7-mannasidan. Han har koll på spelare 8-12.

Hur väl känner sportchef A och A-tränare till spelare som finns i er verksamhet 15-19 år?

Hammarby IF FF: I dagsläget känner inte A-lagstränaren till mycket om spelarna då han dels varit i klubben en säsong samt att han kommer från utlandet. Det förväntas att Johan Lager samt Gustav Grauers känner till och pushar för de spelare som är aktuella. A-tränare är positiv att spelare deltar på träning.

Djurgårdens IF FF: Magnus Persson känner till U19-spelarna väl, Anders Bengtsson matchar U19-serien och väldigt bra koll. Chefsrekryteraren har inte den kollen på våra spelare 15-19 år.

AIK FF: se ovan

IF Brommapojkarna: se ovan

Hur väl insatt är huvudstyrelsen i er verksamhet?

Hammarby IF FF: Ungdomsfotbollen ligger under aktiebolaget. Bra kännedom – bra ungdomsstyrelse som deltar på AB-styrelsemötena.

Djurgårdens IF FF: Ungdomsfotbollen ligger under aktiebolaget, finns en ansvarig för ungdomsfotboll i styrelsen som är väl insatt, övriga har hyfsad insikt. VD är OK insatt i ungdomsfotbollen.

AIK FF: Leif Karlsson har nära kontakt med Jens Andersson (sportchef A-lag)

Vad tror du är orsakerna till att vi under de senaste 20 åren har haft så få spelare från Stockholm som etablerat sig som A- landslagsspelare?

Osund konkurrens

En samstämmighet finns om att det länge har funnits en osund konkurrens mellan Stockholmsklubbarna. Kanske är det den mest avgörande orsaken, menar en av de intervjuade. Synen på matcher och resultat slår ut kvaliteten. Spelare flyttar på sig om det inte passar. Det finns en trend att när man börja ställa krav på spelare som är bra klarar de inte av att bänkas utan vill då gå till en annan klubb. Behov av skickliga tränare som kan hantera spelare och föräldrar framhålls. Ett problem har varit att det varit för stor omsättning av tränare men klubbarna anser att deras föreningar blivit bättre de senaste åren. BP har ingen garanti att få spela ett antal matcher. SEF-certifieringen är bra då kan man få statistik över speltid – matchminuter/år.

En av de intervjuade anser att många spelare börjar i knatteskolan och föreningen sållar ganska kraftigt tidigt – ingen kan egentligen se vem som blir bra senare.

Det måste bli bättre samverkan med klubbar i närområdet, skapa möjlighet att utöka urvalsgruppen, se över tävlingsverksamheten, anser en annan. Man behöver se till att spelarna inte ska behöva resa bort tiden. De fyra intervjuade ansåg att de själva måste, i samarbete med distriktet, se över tävlingsverksamheten inom distriktet men även regional tävlingsverksamhet för större utmaningar. Antalet föreningar med kvalitet är få i Stockholm. "Det finns bara vi fyra", ansågs som en orsak till en osund konkurrens.

Dåliga träningsförutsättningar och olika bilder av orsaker

Alla anser att de dåliga träningsförutsättningarna påverkar spelarutbildningen negativt i arbetet att ta fram landslagsspelare i Stockholm. Transporter och avstånd för att bedriva träningen påverkar utvecklingen negativt.

Här redovisas några kommentarer:

- Fler spelare från Stockholm har kallats till Ungdomslandslagen – snittar på 20 % i år
- Statusen är sämre för "oss 4 stora" jämfört med europeiska storklubbar (klubbarna vill slå stockholmsklubbarna, i Europa kommer klubbarna och vill ha hjälp)
- Stockholm är bra på att få fram ganska bra spelare till Ungdomslandslag men inte till A-landslaget.
- Vid U21 EM var ingen spelare med från Stockholm.
- Deltagaravgift; skulle bilden förändras om det var gratis? Skulle vara skönt om föreningen kunde stå för förstalagets kostnader. Kanske skulle spelare söka sig till föreningen
- Språnget mellan junior och senior är för stort; man bör minska trycket på tränaren som ofta känner press från olika håll
- Inget Stockholms-problem utan ett Europa-problem - *Berättar om Spanien som vunnit J-VM men vars spelare inte varken platsar i spanska första- eller andraliga utan där de flesta är amatörer.*
- Konkurrensen för spelare har ökat jämfört med för 30 år sen, kraven är större på en ung spelare än på en äldre etablerad spelare – det är inte rimligt.
- Matchning av juniorlag en viktig punkt att förbättra
- Status och lönenivå är låg (?) för akademi-ansvarig jämfört med klubbar i Europa

Vilka faktorer ser du som viktigast kring spelarutveckling?

Spelarens personliga egenskaper och fotbollskvaliteter

De intervjuade fick nämna de viktigaste personliga egenskaper och de viktigaste fotbollskvaliteterna som de ansåg som mest avgörande för att bli en framträdande landslagsspelare

Personliga egenskaper

- Fotbollen är nr 1, identiteten är fotbollsspelare, kunna jämföra sig med de bästa, våga gå sin egen väg, vara en allroundspelare (bäst, komplett) – ha vinnarskalle (vilja vinna jämt)
- Motivation slår allt
- Hantera motgång
- Alla egenskaper behövs + fotbollsspecifika. Vi har samma förutsättning som Milan t.ex. (lika bra anläggningar, bättre tränare osv) motivationen skiljer mellan spelare
- Rätt inställning - Alla svenskar har "rättigheter" men inga skyldigheter
- Invandrare, spelare från andra länder har en annan motivation

Fotbollskvaliteter

- Alla spelare är olika, tror att det krävs atleter (d.v.s. vara bra i alla fysiska egenskaper: snabbhet, spänst, styrka etc.)
- Otroligt komplex fråga att svara på
- "Spetskompetens" – olika spetsar
- Det måste skapas kompletta spelare – både anfall och försvar
- Gemensam nämnare för landslagsspelare från Stockholm är att de varit duktiga som unga och varit i föreningar med bra utbildning
- Alla fysiska behövs

Apropå fotbollskvaliteter

De intervjuade hamnade i en diskussion där vissa av de intervjuade hade krav på tidigare nivåindelning (=kvalitetsträning).

- Det är viktigt att ta ut de bästa så att de får kvalitetsträning.
- Motargument - Men vi värvar ju spelare hela tiden
- Den andra ser inte motsättningen. Enklare att se vilka som inte går vidare

Miljön kring spelaren

Spelare som ska ingå i elitförberedande verksamhet (15-19 år) behöver ges möjlighet till träning på dagtid så att de får fritid också. NIU verksamheten är bra för spelaren. Stor betydelse för spelarens utveckling är vilken tränare man har. De intervjuade har lite olika erfarenheter kring föräldrarnas roll i dessa åldrar. En av de intervjuade anser att det borde finnas föräldrautbildning så att de kan hjälpa och inte stjälpa spelaren. En annan upplever inte föräldrarna som något stort problem. En ytterligare anser däremot att kraven från föräldrarna på ledaren är stor. Förväntningarna är att de ska vara tillgänglig dygnet runt. De goda förebilderna runt spelarna som ledare, andra spelare och föräldrar, har stor påverkan.

Spelarutbildning och karriärövergångar

Gruppen reflekterade över viktiga skeenden i spelarens utveckling. Åldrarna 15-17 år diskuterades. Det har blivit en förskjutning från en tidigare mer kvalitativ tävlingsverksamhet i P15 och P16 till mer fokus på U17. Föreningarna ska klara urval från två åldersgrupper. Klubbarna behöver ta större ansvar för P16, menar en av de intervjuade. Det är viktigt att inte spela i åldershomogena grupper utan skapa mer dynamik utifrån färdighet och mognad. Bredden har blivit bättre men spetsen är inte lika bra i nämnda åldrar.

Fler stadslag per ålderskull (Stockholm har många bra spelare) efterlystes. Risk att det är många spelare som hamnar utanför Halmstadslägre och får en negativ upplevelse. Det är ibland för stort fokus Halmstadslägre där vi vet att de är få av dessa som går hela vägen. Det är bättre att göra ett senare urval för att behålla och kunna ta tillvara "late boomers".

BP kontrakterar landslagsspelare (från 15 år) och satsar på dessa spelare. Därför blir Halmstadslägre lite för avgörande för spelarens framtid. Utlåningsystem kan vara en bra väg dock måste man fortfarande få höra till och delta i moderklubbens verksamhet. Tydlig samhörighet för tränarna och koppling till moderklubben är också viktigt för att skapa helhet. Speltid i andra A-lag är att föredra ansåg alla, men med koppling till moderklubben.

En gemensam reflektion gjordes hur vi skulle kunna skapa en bättre fotbollskultur inom distriktet för att stimulera en bättre spelarutbildning. Storklubbarna, de fyra stora, behöver hjälpa andra föreningar i närområdet. Vi måste få bort mentaliteten att det viktiga är att slå storklubbarna. AIK jobbar i Stockholms Norrort. Nu börjar det bära frukt. Föreningar ringer om sina talanger som behöver ta nästa steg. En god tanke finns om att hjälpa andra föreningar med certifiering.

I Holland sker tränarutbildning via föreningarna. Två olika vägar finns att gå, antingen inom sig själva (SEF-klubbar) eller hjälpa till och utbilda andra klubbar.

Föreningarna emellan måste skapa goda relationer över längre tid och skapa respekt för varandras verksamhet. Det är nyckeln för spelarutbildning och naturliga karriärövergångar.

Förbundets roll

De fyra storklubbarna menar att det är viktigt att Stockholms Fotbollförbund sätter ner foten kring prioritering av ungdomselit. Idag rankas träningstider för U-19 lägre i prioritering än div 4 fotboll. Tävlingsverksamheten behöver synliggöras och flera förslag finns som t.ex.

- Utvecklande matcher för 10-12 åringar (det är till viss del klubbarnas eget fel då de "snor" de bästa från andra föreningar)
- Regional serie ned på U15 minst. De fyra stora vill möta varandra tidigare än U15.

En annan rollfördelning skulle kunna vara att de fyra stora tar hand om zon träningar åt StFF mot arvode. Det skulle innebära att använda sina utbildade tränare. Många har ett stort antal Pro Level-tränare, vilka kanske är bättre utbildade än många av förbundets instruktörer. En hel del synpunkter finns på stadslagsverksamheten (synsätt, innehåll och varför), tydlighet saknas gällande spelarutbildning och ambitioner i Halmstad.

Några övriga synpunkter:

- Hur skulle StFF klara av att certifieras av SEF? Röd tråd saknas i t.ex. tematräningar, distriktslag
- Verka politiskt för träningstider och anläggningar,
- Ekonomisk fråga; hur många jobbar med spelarutveckling? Ifrågasätter kostnader för Hallstaviks-läger m.m. Lägg de pengarna på halvtidstjänster på de fyra storklubbarna så att de kan arbeta med spelarutbildning och föreningsutveckling gällande tränings/tävlingsfrågor och organisation (ej styrelse!).
- Omfördela pengar från läger till att få de fyra stora att jobba med klubbar i närområdet.
- Bättre föreningsstruktur ger bättre spelarutveckling t.ex. att använda en huvudtränare för två lag och två assisterande till sin hjälp.
- Slopa Sanktan-slutspelet
- Håller inte med om att ta bort slutspelet
- Finaldagarna är problemet, ha en rak P14 så att den som vinner serien är slutsegrare.
- Rak P14 missgynnar spelarutbildningen då varje match och poäng blir viktig

Framtida visioner om Stockholmsfotbollen

Några kommentarer från de intervjuade om framtiden:

- Samla de bästa på samma gymnasium. AIK har redan sina bästa på "sitt" gymnasium och är inte intresserade av gemensamt gymnasium
- Bra anläggningar att träna året om
- Tillgodose bra matcher
- Acceptans för elitinriktning även i tidiga åldrar, bra utbildning från 10 års ålder
- Resultatinriktade mål; 4 lag från Stockholm i Allsvenskan, minst 4 lag i Superettan osv
- Egenproducerade spelare i större utsträckning, höja distriktets nivå i seriesystemet
- Stockholms FF skrotar värvningscertifikatet och öppnar för dialog mellan klubbarna
- Status och identitet saknas för div 1 och 2
- spelarna utvecklas i landsortslag genom att de "blir" någon på orten, får mer uppmärksamhet
- HTFF, Väsby och Gröndal fick identitet då storklubbarna samarbetade med dem.

3.4.6 Etablering till elitspelare

Johan Werner och Stefan Lundin i samtal med företrädare för klubbarnas sportsligt ansvariga för seniorverksamhet Björn Wesström (ers Jens Andersson) AIK, Magnus Pehrsson DIF, Ola Danhard BP, Gustav Grauers HIF. Huvudfrågan i samtalet var:

Vad tror du är orsakerna till att vi under de senaste 20 åren har haft så få spelare från Stockholm som etablerat sig som A- landslagsspelare?

Elitklubbarnas kortsiktighet en viktig faktor.

Unga spelare ges för lite speltid i elitklubbarnas A-lag. De kortsiktiga kraven på framgångar från styrelserna gör att tålamodet att utbilda spelare i åldern 17-20 år saknas. Att värva en etablerad 28-årig elitspelare istället för att ge en 17-årig talang speltid är vanligt. Turbulensen som funnits i styrelser och i ledarstab påverkar i ännu högre grad det långsiktiga arbetet. Detta har varit speciellt påtagligt i Hammarby när de spelar i Superettan.

Media påverkar också klimatet och attityden då det sällan lyfts fram om egna produkter lyckas etablera sig i A-laget. Media ger oftast klubbarna mer uppmärksamhet om de värvar utländska spelare vilket skapar en känsla av att klubben satsar.

Brommapojkarnas (BP) verksamhet, som i stort bygger på egna produkter istället för att värva från utlandet eller etablerade spelare från andra elitklubbar, har gått sin egen väg. För BP har det funnits en baksida genom åren med att ha för få spelare med allsvensk eller proffserfarenhet genom åren. Lägsta nivån i spelartruppen höjs inte riktigt om det inte finns spelare som kan stimulera de andra att höja sig ett extra snäpp. Peter Larssons roll i AIK är ett exempel på hur man kan få in karaktärsspelare med erfarenhet. Detta betydde mycket för framgång under en period i slutet av 1990-talet. En allmän uppfattning var att någon eller några måste sätta standarden i truppen för det är bättre med en riktigt bra spelare än en massa halvbra.

Elitförberedande verksamhet 15-19 år

Synen på den elitförberedande verksamheten är relativt samstämmig mellan de fyra elitföreningarna. Att hitta bra matchmiljöer för utveckling saknas inom stockholmsfotbollen. Fram till 16 års ålder är det relativt bra matchning. Många spelare är i juniorverksamheten i fyra år och sedan har de ingen naturlig fortsättning. Statusen på juniorfotbollen är för låg och det beror bl.a. på att spelare och ledare inte har tillräckligt starka kollektiva mål. En trend är att spelare är mer fokuserade på att de snabbt ska lyckas ta sig in i A-laget eller bli köpta som proffs i utlandet:

- "Spelare är mer fokuserade på vart man ska och är inte i nuet."
- "De blir hetsade av varandra och de är hela tiden på väg"
- "80-talister - nästa jobb"
- "Om någon av spelarna i åldersgruppen lyckas ta sig vidare, så jämför de sig med honom och anser sig lika bra. De har ingen självdistans"
- "En ung spelare som flyttats upp i A-lagsverksamhet har max två år på sig att etablera sig"
- "Spelarna måste lära sig ta ansvar och underordna sig laget"

Mellanformer är viktiga för spelare i sin utveckling. Om de flyttas upp för tidigt och inte orkar med så känns det som ett nederlag att flyttas tillbaka. Det anses mycket viktigt att hitta utmaningar för U-17 – U19 spelare som får lära sig att hantera med och motgångar. Det finns också en problematik i att många 14-15-åringar måste dämpas och fostras eftersom de tror att de är världsbäst redan i denna ålder. Att vinna för mycket i tidig ålder gör att de inte klarar motgångar. Spelarens inre drivkraft är oftast de som avgör om de lyckas etablera sig till elitspelare. Det finns ungdomstränare i de lägre åldersgrupperna som har sina egna spelare som idoler och höjer upp dem som framtida stjärnor. Detta är mycket osunt. U-21 verksamheten är ändå en viktig verksamhet där

spelarna kan slussas in i A- lags verksamhet och få möta bra motstånd i U-21 serien, menar Stefan Lundin.

Utveckling i Stockholm

Några avslutande tankar om framtiden:

- Om några av de allsvenska klubbarna kan etablera sig i toppen så kommer mycket publik vilket skapar en positiv trend. (i början av 2000- talet var stockholmsfotbollen attraktiv med mycket publik)
- Vi behöver vara mer glada över varandras framgångar och vara generösa när någon klubb lyckas ta fram "egna spelare" till A- lag och landslag. Vi ska inte leta fel hos varandra.
- Att flera planer och hallar snabbt byggs och att infrastruktur med kollektivtrafik m.m. underlättar att bedriva idrotten
- Att flera Stockholms klubbar etablerar sig i div 1 och div 2 med en sund ekonomi
- Att elitklubbarna kan bli "kulturbärare" och bidra mer i utbildningssammanhang inom distriktet (tränar – och spelarutbildning).

3.4.7 Sista steget till A- landslaget

Projektgruppen bjöd in Claes Eriksson (spelarutbildningsansvarig SvFF) och Tommy Söderberg (assisterande förbundskapten U-21) till ett samtal om varför så få A- landslagsspelare kommer från Stockholm, trots att Stockholm är väl representerat på pojklandslagsnivåerna. Följande områden lyftes fram som orsaker.

Stängda dörrar till elitföreningarnas A-lag

Det är väldigt svårt för yngre spelare att få chans att spela i föreningarnas A-lag, vilket i en del fall beror på att tränarna inte har tålamod med yngre spelare. De får endast några få chanser innan de lånas ut till andra föreningar. Detta innebär att talangfulla spelare i åldern 18-19 år inte får en chans till att ta det sista steget. Det beror också till stor del på att rekryteringsbasen av spelare finns utomlands eller konkurrerande föreningar. Div. 1 och 2-föreningarna i distriktet har oftast för liten träningsutveckling. Detta kan vara en förklaring till att det rekryteras så få i närområdet i jämförelse med t.ex. Gefle IF och Halmstad BK som "dammsuger" närområdet med gott resultat. Det finns exempel från både AIK och HIF där unga spelare inte får "fäste" någon längre tid i A- truppen. Djurgården hade en period på 10 år där ingen spelare flyttades upp. Det behövs en bättre flexibilitet i matchning och utbildning så att fler unga spelare får flera chanser att etablera sig till elitpelare.

Synen på unga spelare

Det är en för stor tilltro till att spelarna redan i 13-14 års ålder, som kommit långt i sin utveckling, är de enda spelarna som har en potential att utvecklas till elitpelare. Detta gör att många av de som kan bli elitpelare utestängs från den kvalitativa verksamheten. Enligt Claes Erikssons erfarenhet så har minst 4 av 16 spelare som varit med på Elitpojkliggret slutat inom 3 år. Sättet att se på talanger måste omvärderas inom Stockholmsfotbollen.

Miljön kring spelaren

Klubbkänsla

Olika miljöfaktorer spelar troligen också en stor roll. Det handlar om bristen på bra anläggningar och planer, men också att det saknas naturliga samlingsplatser kring fotbollen som klubbhus där spelare umgås före och efter träning/match. Kontinuiteten på ledarsidan saknas i Stockholm och det bidrar också till att det finns för få förebilder och kulturbärare i föreningarna. Att skapa träningsanläggningar/-camper utanför storstan skulle kunna bidra till bättre miljöer för utbildning, men också för att klara det stora behovet i Stockholm som växer hela tiden.

Fysiska spelare före "spelsinne"

Arbetsgruppens hypotes kring att begränsade träningsförutsättningar påverkat hur fotbollsspelare ifrån Stockholm utvecklats och fått en profil som är mer fysisk än teknisk och med god spelförståelse. Forskningstraditionerna från Bosön och GIH kring fysiologiska testmetoder kan eventuellt ha påverkat utveckling av träningsmetoder och inriktning. Stockholmspelare med utvecklad spelintelligens/spelsinne har ofta inte varit tongivande på 2000-talet i A- landslaget. Slutsatsen skulle kunna vara att kanske grusplanerna (begränsning till helpansspel på träningarna) och närheten till Bosön/GIH gjort att träningarna och matcher blivit mer kampinriktade grundat på mer fysik än utveckla speluppfattning och spelsinne.

3.5 Stockholms fotbollförbund

Stockholms Fotbollförbund består av ca 420 föreningar varav ca 160 har barn/ungdomsfotboll i sin verksamhet. Förbundet styrs av en styrelse om 7 personer vilka väljs på årsmötet och kanslichefen (adj.). Förutom styrelsen finns ett antal kommittéer med förtroendevalda ex Tränar- och Spelarkommittén som bland annat har hand om utbildning av tränare och distriktlagsverksamheten. Övriga kommittéer är Tävlingskommittén, Besvärskommittén, Disciplinkommittén, Föreningskommittén och Anläggningskommittén. I varje kommitté sitter minst en adjungerad från kanslipersonalen som är totalt 24 anställda.

3.5.1 Tränarutbildning

Sedan den nya tränarutbildningen infördes 2007 har inom distriktet följande antal genomgått de olika stegen i utbildningen:

Avspark som är den första utbildningen har genomförts av 7746 personer. Av dessa har 939 genomfört hela Bas 1 – nivån (Avspark, Ledarskap, Spelförståelse, Teknik, Träningslära och Målvaktsspel). Alla dessa kurser är heldagskurser förutom Träningslära och Målvaktsspel som är en heldag tillsammans. Bas 2 – nivån med samma kursämnen fast på 2 heldagar har 291 personer genomfört. Diplomkurs Bas, UEFA B-diploma, har 133 personer genomgått i distriktets regi.

Under åren 2007 – 2012 har totalt 68 personer från distriktet genomgått och blivit godkända på Avancerad nivå, UEFA A-diploma.

Sedan har ett antal utbildats genom högskolan, GIH, upp till Avancerad nivå, UEFA A-diploma, dock är det exakta antalet osäkert.

Något som upplevs som ett problem är att distriktet har för få platser till Avancerad nivå och tvingas därför sortera bort tränare som vill och har potential att utvecklas till

duktiga tränare. Det upplevs som de mindre distrikten kan få med deltagare som har en lägre nivå än de som Stockholm måste sortera bort.

3.5.2 Spelarutbildning – Tematräning

Inriktning:

Utbildning av distriktets ungdomstränare samt utespelare och målvakter, pojkar/flickor 12 år & 13 år.

Syfte:

Att föra ut våra spelarutbildares kunskap direkt till föreningens tränare som får både en teoretisk och praktisk utbildning.

Att utveckla tränarens kunskaper och därmed få ökad kvalitet på spelarnas utbildning ute i föreningarna

Spelarutbildningen sker parallellt där det temavis fokuseras på såväl isolerade som funktionella teknik- moment vilka förekommer i olika matchsituationer.

Mål:

Att med hjälp av kunniga, pedagogiska instruktörer skapa förutsättningar att utveckla tränarna och därmed även spelarna.

Kommentar:

From 2013 bedrivs Tematräningarna lokalt ute i ett antal föreningar, före det kom tränare och spelare till olika planer runt om i distriktet. Nu kommer instruktörerna ut till föreningen och dess ledare/spelare.

3.5.3 Distriktslagsverksamhet

Inriktning:

Utbildning och rekrytering av spelare för pojkar/flickor 14 – 17 år

Syfte:

Att genom samarbete mellan StFF och de föreningar som har satt spelaren i centrum, skapa ett högt kunskapslyft och därmed ge förutsättningar till Herr/ Damallsvenskan, Superettan samt landslagsspel P/F 15 år – A-landslag.

Att stimulera fler antal spelare parallellt med de som känns mest spännande just nu.

StFF:s delmål:

Att förbereda spelarna och ge de bästa förutsättningarna inför Elitlägret- 50% av spelarna från elitlägret ska bli kallade till första landslagsläget. Att skapa de bästa förutsättningarna individuellt och i lagspel inför Cup Byggnads och Cup Kommunal- avancemang till lägst semifinal.

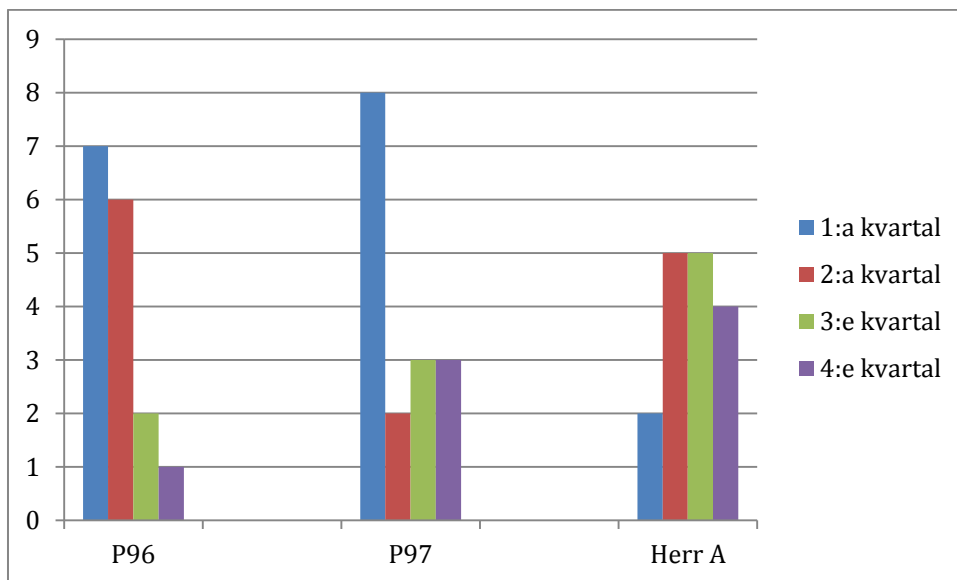
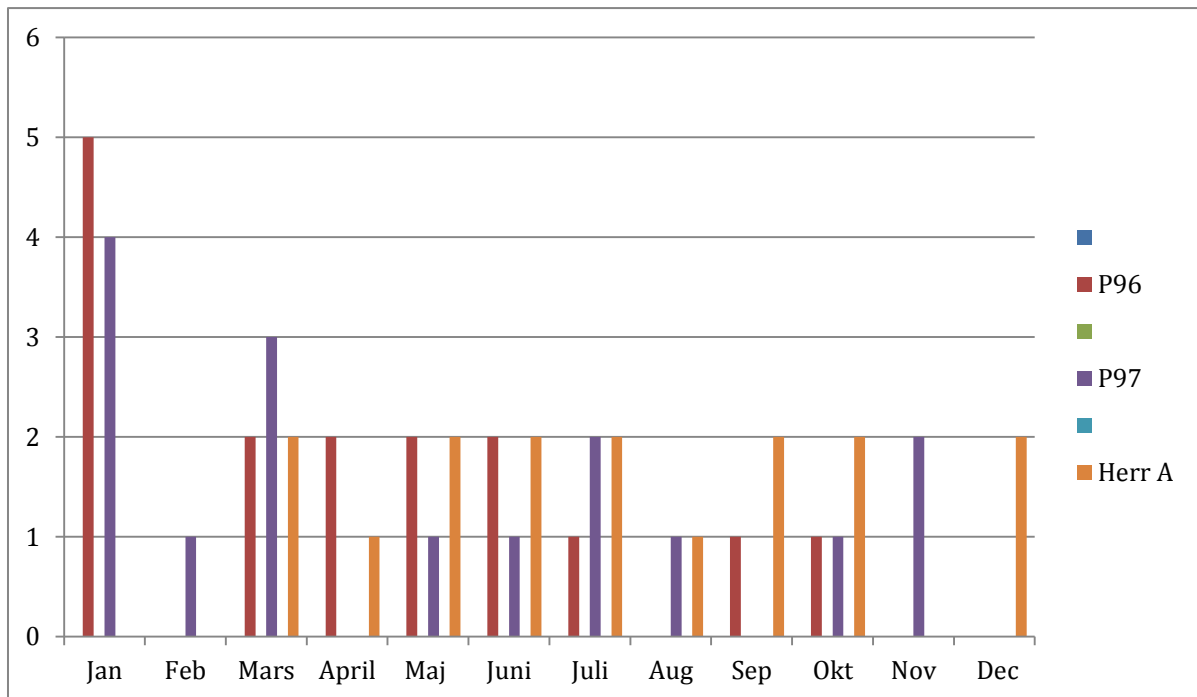
Kommentar:

StFF:s spelarutbildare (SU) anser att delmålen bör omformuleras enligt nedan:

Att förbereda spelarna och ge de bästa förutsättningarna inför Elitlägret- samt att förbereda de spelare som blir kallade till det första landslagläget. Att skapa de bästa förutsättningarna individuellt och i lagspel inför Cup Byggnads och Cup Kommunal.

Jämförelse födelsemånad Distriktslag – A-landslag

Distriktslagen från Elitpojkliggret av spelare födda 1996 och 1997. Landslagets spelare från matchen mot Ukraina under EM 2012, de som spelade matchen (14) samt ytterligare 2 slumpvis utvalda spelare.

Det är tydligt att det är en framgångsfaktor att vara tidigt född på året för att bli uttagen i distriktslaget, medan seniorspelare har en jämnare fördelning av födelsemånad.

3.6 Certifieringsmodell

SEF har ett certifieringssystem för föreningar med akademilagsverksamhet. Syftet med certifieringen är att säkerställa kvaliteten på klubbarnas arbete med spelarutvecklingen i åldern 8-19 år. Man vill framhålla att spelarutveckling och ledarutveckling är de viktigaste faktorerna och man vill även höja kvaliteten på spelarutvecklingen i ett internationellt perspektiv. Utifrån detta så blir det enklare att identifiera klubbarnas egna utvecklingsområden och föreningens roll inom den svenska fotbollen. Det skapar även tydlighet gentemot styrelse, sponsorer, spelare, föräldrar, andra klubbar, kommuner etc.

Certifieringen ska vara ett levande dokument och ständigt utstå ett ifrågasättande samt utvärderas.

Certifieringsmodellen innehåller åtta områden som värderas i form av poäng. De 7 första områdena (A-G) kan ge maximalt 1000 poäng medan det åttonde (H) inte har något poäng tak utan är beroende av hur många av de spelare som tillhört föreningen i åldrarna 12-19 och som debuterat i elitsammanhang.

- A. Föreningens mål med ungdomsverksamheten
- B. Spelarutveckling
- C. Tränar- och ledarorganisation
- D. Tränings och matchfaciliteter
- E. Föreningens skolsamverkan
- F. Föreningens samarbete med andra föreningar
- G. Rekrytering av spelare och ledare
- H. Sportsliga resultat av ungdomsverksamheten – hur många blir elitspelare

Föreningar ska ha minst 500 poäng på A-G för att bli certifierad som SEF Akademi. Utifrån hur många poäng man har så delas man sedan in i nivåer, där ett antal stjärnor 1-5 (1 är minst och 5 är max), säger vilken nivå man tillhör.

3.6.1 Resultat från SEF föreningarna

AIK ★★★★★ (2337 poäng)

Djurgården IF ★★★★★ (1620 poäng)

Hammarby IF ★★★★★ (1716 poäng)

IF Brommapojkarna ★★★★★ (3159 poäng)

Samtliga fyra föreningar visar bra på området "föreningens mål med ungdomsverksamheten".

Alla ovanstående föreningar utom Hammarby är en bit ifrån maxpoängen vad gäller området "planer och lokaler" BP ligger sämst till där pga. att de inte har tillgång till matcharena för lagen i junior- och pojkallsvenskan som finns som krav.

Det som i övrigt gör att lagen skiljer sig så mycket från varandra vad gäller poängen är att BP har väldigt många fler poäng i område 8 "sportsliga resultat av ungdomsverksamheten". De har alltså producerat flest spelare som debuterat i elitsammanhang. En bit efter kommer AIK som även de producerat en hel del sådana,

men de ligger fortfarande nästan 1000 poäng bakom BP. Hammarby och Djurgården har ungefär hälften av AIKs poäng i det området så de ligger en bra bit bakom där.

3.6.2 Certifiering av StFF:s akademiföreningar

Som ett led i att göra en nulägesanalys av föreningarna under SEF-föreningarna har StFF och SEF startat en testomgång där 15 föreningar i distriktet erbjudits att genomföra certifieringen. Denna certifieringsmodell är full jämförbar med SEF:s certifiering. Av dessa föreningar har följande valt att genomföra testomgången Bollstanäs SK, Enskede IK, Huddinge IF, Sollentuna FK, Spånga IS FK, Täby IS FK och Vasalunds IF. När föreningarna skickat in dokumentet kommer de att få besök av Thomas Lyth från SEF som går igenom detta med föreningarna i syfte att få kunskap om vad/vilket som fungerar bra och vad/vilket de bör förbättra.

3.7 Iakttagelser och kommentarer

Föreningsmiljön

Det är en tydlig trend att storleken på föreningarna i distriktet vuxit med fler medlemmar och fler lag under de senaste 12 åren. Vi kan också konstatera att antalet föreningar med barn- och ungdomsfotboll samtidigt har minskat. Flera föreningar har under perioden ökat med 50 %. Befolkningsutvecklingen (pojkar 6-15 år) går inte hand i hand med föreningarnas utvecklingstakt i olika stadsdelar. Det visar att föreningarnas attraktion är avgörande för ökningen eftersom vissa ökar i högre takt än befolkningsutvecklingen. Spelarnas rörlighet mellan stadsdelarna, att barn och ungdomar från andra idrotter väljer fotboll, kan vara en förklaring. Vi vet också att föräldrar ofta väljer att placera sin son i en attraktiv verksamhet före en förening i närområdet. Det gäller även spelare från kranskommuner som kanske väljer Hammarby eller Brommapojkarna i stället för den lokala föreningen. Under senare tid har också föreningar gått samman t.ex. i Täby och Sollentuna. Föräldrarna är mycket engagerade vilket ibland skapar problem, som att det t.ex. bildas "klubbar i klubben" som medför att lagen blir kostnadsdrivande och det är dyrt att vara med och spela.

Föräldrappressen på barn- och ungdomars idrott skapar alltför ofta höga, uttalade eller outtalade, förväntningar. Det är inte ovanligt att spelare i äldre åldersgrupper som inte får tillräcklig speltid byter klubb under säsongen. I jämförelse med föreningar ute i landet saknar flera föreningar en röd tråd i verksamheten. Vi har tidigare konstaterat att distriktets föreningar inte alltid har någon levande barn- och ungdomspolicy och om en sådan finns kommuniceras den ofta bristfälligt. Allt färre av ledarna har grundläggande föreningskunskap. Det är en brist på bra ledare för barn i unga åldrar.

En sammanblandning finns kring vad som är "bra ungdomsverksamhet" och "bra elitförberedande verksamhet". Bra ungdomsverksamhet behöver inte vara en bra verksamhet för att få fram elitspelare.

Ett stort problem kan vara att framgångar mäts i resultat istället för utveckling och att föreningarna inte verkar vara så intresserade av långsiktiga mål. Problemet är dålig kontinuitet i ledningen och bristande föreningskunskap och därtill även att det saknas fotbollskultur i små föreningar. En orsak är att personer med liten kunskap om fotboll

praktiskt och teoretiskt kommer in i styrelsen. Ett annat problem är att föräldrar sätter för mycket negativ press på barn och ungdomar som gör att de yttre motivationsfaktorererna hos spelarna blir starkare än de inre. Spelarna måste ha en egen motivation för att lyckas.

Brist på fotbollsplaner och anläggningar får många konsekvenser

Den enskilt största faktorn för att få en positiv utveckling inom stockholmsfotbollen är avsaknaden av träningsytor året om. Totalt saknas 82,5 planer (11-manna) inom distriktet. Bara inom Stockholms kommun saknas 48,2 planer. Matcher prioriteras på konstgräs och idag genomförs till 84,6 % (2012) matcher på konst- eller naturgräs. Det gör att träningen till stor del får bedrivas på grusplaner.

En jämförelse utifrån befolkning, 6 – 35 år, visar att det i Stockholm finns 9 761 personer per konstgräsplan, i Göteborg 5026 och i Malmö 8194 personer per konstgräsplan. Samma jämförelse gällande fotbollshallar är att i Stockholm finns 177 664 personer per hall, i Göteborg 54 792 och Malmö 63 920 personer per hall.

Distriktets föreningar saknar naturliga hemvister (egen hemmaplan) för sin verksamhet vilket påverkar föreningskänsla och gemenskap. Det kan inte undervärderas betydelsen av att under trevliga förhållanden träffas före och efter träning och match. Likaså är det viktigt att lära känna andra spelare, ledare och föräldrar för att skapa gemenskap.

Många intervjuer och samtal pekar på att bristen på planer skapar stress eftersom många lag och spelare måste transporteras till träning och match. Föräldrarna blir därmed involverade, kanske mer än nödvändigt, i barns och ungdomars idrottande. Föräldrarollen behöver därför alltid diskuteras och lyftas fram så att den blir stödjande på rätt sätt.

Tiden för varje spelare att utvecklas, både för organiserad föreningsfotboll och spontanfotboll, framhålls som det största enskilda hindret för att få fram duktiga spelare. Utifrån en tillbakablick på de senaste 12 åren ser vi att Stockholm representerats av endast sex spelare, som anses etablerade i A-landslaget (spelat minst sex matcher under ett och samma år). Av dessa är två målvakter och fyra försvarsspelare. Stockholm har även tidigare oftast haft profiler från Stockholm med mer fysisk profil än s.k. "playmakers"-profiler. En positiv trend bland ungdomsspelarna i kommande generationer, som fått tillgång till konstgräsplaner, är att de har en bättre teknik men brister fortfarande i speluppfattning. Bristen på planer innebär att man sällan får träna på "helplan", vilket gör att spelarna inte får utveckla sitt spelsinne i det matchliknade formatet.

Spelarutveckling

Det pågår en ständig debatt om nivågruppering inom idrotten och inte minst inom fotbollen. Samtliga ungdomstränare som vi intervjuat menar att nivågruppering är nödvändigt för att skapa en kvalitativ verksamhet. Formerna för nivåindelning och när detta ska ske måste tydliggöras med koppling till forskning och beprövad erfarenhet. En offensiv ståndpunkt från Svenska Fotbollförbundet, Stockholms Fotbollförbund och föreningarna själva måste kommuniceras. Att föreningarna är stora med fler lag som ska organiseras skapar i sig behov av nivågruppering och viss selektering.

Det är viktigt att ledarna är välutbildade. Mindre föreningar har svårt att få kvalificerade tränare. De intervjuade medger att det inte finns tillräckligt välutbildade tränare för åldersgruppen 8-14 år inom distriktet. Det är därför viktigt med en ansvarig i varje förening som kan kvalitetssäkra verksamhetens innehåll, t.ex. att träna rätt saker i rätt ålder. Behovet av heltidsanställda ungdomstränare som har kombinationstjänster inom skolverksamhet och instruktörsuppdrag inom föreningen är viktigt. Många duktiga tränare vill vidare och använder ungdomstränaruppdraget som språngbräda till att träna äldre åldersgrupper och seniorer. Det saknas ofta kontinuitet på ledarsidan. En tanke är att det borde finnas en försörjningsplan på 10 år. Alla efterlyser långsiktighet – att inte ha för bråttom. Det är lättare för storklubbarna att skapa kontinuitet. Vi behöver värna om bra ungdomstränare som får status och kan bli ansvariga för en åldersgrupp i föreningen. Att bli bäst på att träna 12-åringar i en förening borde vara något att vara stolt över. En bra modell är att tränare med erfarenhet ska naturligt kunna börja om med en ny årskull/nytt lag, menar de intervjuade.

Det finns en för stor tilltro till att spelarna redan i 13-14 års ålder, som kommit långt i sin utveckling, är de enda spelare som har en potential att utvecklas till elitspelare. Detta gör att många av de som kan bli elitspelare utestängs från den kvalitativa verksamheten. Vi vet att minst 4 av 16 spelare som varit med på Elitpojklägret slutat inom 3 år. Sättet att se på talanger måste omvärderas inom Stockholmsfotbollen.

Tävlingsverksamheten behöver allmänt ses över för att skapa jämna matcher och ses mer som ett utbildningstillfälle och inte enbart fokuseras på matchresultatet.

Med tanke på distriktets storlek så behöver fler föreningar erbjuda en kvalificerad utbildning för barn- och ungdomsspelare. Statusen för ungdomsspelare är att representera ett 1:a lag i BP, Hammarby, AIK eller Djurgården i tidig ålder. Det skapar en osund konkurrens och hämmar spelarutvecklingen. Behovet att marknadsföra och stimulera övriga föreningar som har bra verksamhet inom distriktet behöver synliggöras. Certifiering av akademiföreningarna måste ske på ett mycket noggrant och seriöst sätt från förbundet.

En intressant iakttagelse är att trots att distriktet har så dåliga träningsförutsättningar tar vi ändå fram landslagsspelare t.om U-21 vilket är i paritet med antal licensierade spelare.

Den elitförberedande verksamheten 15-19 år pekas ut som den mest sårbara delen i stockholmsfotbollen. Spelarna har oftast inga gemensamma mål under denna period utan får mer karaktär av att lyckas själv. Deras självbild är att de är ensamma på scen och ska nå snabb framgång. Vägen är ofta lång och mödosam för de flesta. Att kunna hantera med- och motgång är av stor vikt. Att bli sedda och bekräftade under denna period för att senare ta steget att bli etablerade elitspelare är en förutsättning. Möjligheterna att träna på dagtid behöver finnas och därför är kvaliteten på såväl lokala idrottsgymsnasier och elitidrottsgymsnasier viktig.

Föreningarnas flexibilitet med olika "mellanformer" för att stimulera både kollektivet och individen måste ses över. Det är inte ovanligt att man som spelare tillhör juniorlaget under fyra år och har sedan ingen naturlig fortsättning. Att slussa spelare till andra föreningar för att kunna blomma ut har prövats bl.a. samarbete mellan AIK och Väsby

samt Hammarby och HTFF. Det saknas varaktiga modeller för hur klubbarna kan ta vara på sina unga talanger.

Ett stort ansvar vilar på elitklubbarna i Stockholm att våga satsa på sina egna talanger istället att köpa spelare från bl.a. utlandet. Elitklubbarna har också ett stort ansvar för att minska "dropout" i åldrarna 18 – 22 år. Det har visat sig att det är viktigt att spelartruppen för A- laget har en stark stomme av några karaktärsspelare som kan vara kulturbärare och vara goda förebilder. En allmän uppfattning är att någon eller några måste sätta standarden i truppen för det är bättre med en riktigt bra spelare än många halvbra.

Förbund och föreningar behöver analysera sin verksamhet

Förstudien visar att det ibland saknas forskning, fakta och analyser för att kunna identifiera rätt utvecklingsinsatser. Certifieringen av akademiföreningar är ett första steg att få ett gemensamt verktyg. Stockholmsklubbarna behöver få veta var i näringskedjan de befinner sig så att alla kan vara ödmjuk inför varandra. Att ta hjälp och erbjuda hjälp blir då naturligt. Vi behöver lyfta fram goda exempel och marknadsföra dessa och bli varandras framgång. Förbundet behöver kunna se mönster och samband inom sina ansvarsområden som tränarutbildning, föreningsutveckling, spelarutveckling med fokus på distriktslagsverksamhet och olika resultat för att ta vara på det goda. Förutsättningarna för elitförberedande verksamhet måste innebära en brygga mellan breddfotbollens och elitfotbollens värden. Förbundet har ett stort ansvar i att skapa detta samarbete.

4. Förslag till fortsatt arbete

Arbetsgruppen har kommit fram till följande hypoteser som behöver analyseras vidare.

- Brist på fotbollsplaner påverkar möjligheten att få fram tillräckligt bra landslagsspelare genom att det tränas på för små ytor i elitförberedande verksamhet 15 – 21 år.
- Brist på fotbollsplaner ger inte alla barn- och ungdomar möjlighet att spela och träna för att bli duktiga fotbollsspelare samt förhindrar spontanfotbollen, alltså egen träning, träningsmängd och att träna beslutsfattande.
- Brist på fotbollshallar främst för ungdomsfotbollen.
- För få föreningar erbjuder en kvalificerad spelarutbildning som når tillräckligt många inom distriktet.
- Statusen i att vara välutbildad och skicklig ungdomstränare måste stimuleras bättre.
- Distriktets ungdomstränare brister både i grundläggande teoretiska kunskaper och praktiskt i att instruera i övningar som utvecklar spelförståelsen.
- Föreningsmiljön i Stockholm är mer komplex och är kvalitativt sämre i jämförelse med övriga landet.
- Det saknas sk "kulturbärare" i föreningarna som kan vara förebilder i ett gott ledarskap.
- Stor okunskap hos föräldrar och ledare kring en sund barn- och ungdomsidrott skapar negativ utveckling av spelare
- Synen på talangutveckling och för tidig selektering gör att många "potentiella elitspelare" utestängs från möjligheten till kvalitativ utbildning
- Spelare från Stockholm är mer individualister och mindre kollektivist

- AIK, HIF och DIF stänger dörrarna för egna talanger – rekryteringsbasen är från utlandet istället för inom distriktet
- Stockholmsfotbollen klarar sig bra i konkurrensen t.o.m. U-21 landslag avseende representation från distriktet, men sedan tar det stopp
- Förbund och föreningar utvärderar och analyserar inte sin verksamhet tillräckligt seriöst och systematiskt för att kunna utvecklas. Där kan certifieringen vara ett verktyg.
- Nuvarande tävlingsverksamhet gynnar inte spelarutbildning.
- Stockholmsklubbarna behöver få veta var i näringskedjan de befinner sig så att alla kan vara ödmjuka inför varandra. Att ta hjälp och erbjuda hjälp blir då naturligare.
- Tidiga värvningar av unga spelare förstör mindre föreningars möjlighet att bygga upp en utvecklande verksamhet med kontinuitet.
- Tidig specialisering kan verka hämmande i utvecklingen av toppspelare p g a brist på allsidig motorisk och mental stimulans och utveckling.
- Många slutar i 18 – 22 års ålder, kan det bero på att distriktets div 1 – 2 föreningar har för låg status?

Med utgångspunkt från ovan beskrivna hypoteser, som kan betraktas som antagna grundorsaker till att Stockholmsfotbollen har så få A- landslagsspelare, föreslås följande fördjupningar:

1. Ta reda på hur många barn och ungdomar som idag inte får spela fotboll på grund av att föreningarna har få plantider.
2. Aktuell forskning har tidigare belyst om ökade krav på föräldraengagemang eftersom idrottsdebuten tidigarelags. I vilken utsträckning påverkar detta att en viss social och ekonomisk segregation inom stockholmsfotbollen sker från början? Hur ser förutsättningarna ut för ungdomar med invandrarbakgrund? Hur tar vi vara på invandrarpojkers starka motivation att lyckas inom fotbollen?
3. Hur upplever elitsatsande fotbollspojkar fotbollsmiljön i Stockholm? Intervjua ett tiotal spelare i 20-25 års ålder, som är verksamma idag, om hur de upplevde den elitförberedande verksamheten 15-19 år i de fyra storklubbarna.
4. Vad skiljer Stockholms föreningar i jämförelse med andra föreningar i landet (landsbygd och storstäder)? Hur ser den framtida idrottsföreningen ut enligt framtidsstudier? Beskriv också forskningen kring ungdomars behov av att utveckla det personliga varumärket i kontrast med idrottens kollektiva värden och uppbyggnad.
5. Utarbeta ett förslag till hur tävlingsformerna inom barn- och ungdomsfotboll på ett bättre sätt kan främja spelarutbildning istället för att det blir osund konkurrens. Hur får vi föreningarna att anmäla lagen i rätt ålder och nivå? I arbetet bör ingå att beskriva bl.a. hur en "stängd serie" kan se ut för certifierade föreningar.
6. Ta fram statistik på hur många juniorspelare i AIK, DIF, HIF och BP som har etablerat sig i respektive A-lag de senaste 20 åren. Speciellt intressant är hur många U- och J-landslag spelare från det egna leden som etablerat sig i respektive A-lag.

7. Finns det konkreta mål för hur många spelare, utbildade i föreningen (AIK, BP, HIF och DIF), som skall finnas i föreningens A-trupp?
8. Ta reda på hur mixen ser ut i ålder, nationalitet och moderklubb i de fyra storklubbarna under den senaste 10-årsperioden.
9. Ta fram goda exempel på svenska och utländska klubbar som har lyckats med bra former att rekrytera spelare från "det egna distriktet". Ta vidare fram även goda exempel på s.k. "mellanformer" för att slussa in unga talanger i seniorfotbollen.
10. Sammanställ bra forskning kring begreppet *nivågruppering* inom barn- och ungdomsfotboll. Hur beskriver andra idrotter begreppet nivågruppering som går i samklang med en sund barn och ungdomsidrott?
11. Hur kan distriktet bättre ta tillvara välutbildade tränare från ledande ungdomsföreningar som naturligt kan bidra till distriktsförbundets spelarutbildning (stadslag och skolverksamhet) och tränarutbildning?
12. Vilka generella iakttagelser kan göras av påbörjad certifiering av stockholmsklubbarna s.k. akademiföreningar?
13. Hur gör andra idrotter, dess föreningar och förbund, för att utvärdera sin verksamhet och arbetar med systematiskt förbättringsarbete?
14. Jämförelse med andra distrikt om hur ofta spelarna får träna på helplan, i det stora spelet.
15. Undersöka om de fyra elitförningarna kan fungera som mentorer åt certifieringsföreningarna.